Jaarverslag en Jaarrekening 2021

Veiligheidsregio Fryslân

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Voorwoord

In de jaarstukken kijken we terug op de bijdrage die Veiligheidsregio Fryslân het afgelopen jaar heeft geleverd aan een veilig en gezond Fryslân. Daarnaast leggen we in deze stukken verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiën. De inhoud kan uiteraard niet los worden gezien van de hectiek en dynamiek van de coronacrisis.

Door het coronavirus hebben wij ons herhaaldelijk in een situatie bevonden waarin het speelveld veranderde. Desondanks hebben we de normale dienstverlening beschikbaar kunnen houden voor onze burgers. Uiteraard zien we de effecten van de pandemie hier wel in terug: zo hebben de ploegen van de brandweer het afgelopen anderhalf jaar veel minder kunnen doen aan oefenen en opleiden, zijn projecten vertraagd en hebben de diverse overheidsmaatregelen invloed gehad op de wijze waarop we ons werk organiseren en hoe we samenwerken.

In deze bijzondere tijden is de zorg voor medewerkers voortdurend een aandachtspunt geweest voor directie en managementteams. Daarom keken we ook met veel interesse uit naar de uitkomsten van het onderzoek van Great Place To Work. Dit onafhankelijke onderzoek geeft een goede indicatie van de tevredenheid van onze medewerkers. Onder de streep waren de bevindingen positief, wat betekent dat we het predicaat Great Place to Work mogen dragen. Een opsteker na een roerige tijd waarbij we soms alle zeilen moesten bijzetten om ons goede werkgeverschap inhoud te geven.

En er zijn nog meer mooie successen geboekt: zo is de organisatieontwikkeling bij de brandweer afgerond, is de tijdelijke kazerne Oudega in gebruik genomen en is de bouw-agenda herijkt en opgestart. Vanuit de afdeling crisisbeheersing hebben ook de reguliere werkzaamheden doorgang gevonden. Onze extra inzet op corona heeft de nodige nieuwe inzichten, leerpunten en versnelde ontwikkelingsmogelijkheden opgeleverd. Hiermee kunnen we de organisatie verder doorontwikkelingen.

Ondanks corona (en soms ook dankzij corona) zijn er bij de GGD mooie programma's, projecten en activiteiten gestart en uitgevoerd in 2021. Een mooi voorbeeld hiervan is dat het fundament van de Friese Preventieaanpak is gelegd: een stevige samenwerking met veel betrokken partners gericht op het realiseren van meer gezonde levensjaren met gelijke kansen voor iedereen: 'lyts, jong, grut en wiis'. Door samen te 'weten, te delen en te doen' ligt er een mooie basis voor de komende jaren.

Tijdens de pandemie is bevestigd hoe belangrijk het voor onze organisatie is te investeren in de digitale dienstverlening aan onze burgers, in informatieveiligheid en in faciliteiten voor onze medewerkers. Het afgelopen jaar is met de realisatie van het informatiebeleidsplan hierin een mooie mijlpaal behaald. Ook zijn er diverse projectkaarten opgesteld, die de komende maanden worden geconcretiseerd. Met deze informatiemanagementprojecten kunnen wij de professionaliseringsslag ten aanzien van onze digitale producten en diensten realiseren om onze organisatie klaar te maken voor de toekomst.

Samenvattend kijken we terug op een jaar van extreme situaties. Dit heeft een continu beroep gedaan op de flexibiliteit en doorzettingsvermogen van onze organisatie. Wij kijken dan ook met trots terug op de wijze waarop het personeel van Veiligheidsregio Fryslân op een daad-krachtige en vindingrijke manier invulling heeft gegeven aan onze bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân.

Hartelijke groet,

Het Dagelijks Bestuur

Leeswijzer

Voor u liggen de jaarstukken van 2021. Deze bestaan uit twee delen: het jaarverslag en de jaarrekening.

In het jaarverslag vindt u de programmaverantwoording en de paragrafen. De programmaverantwoording is het hart van de jaarstukken. Hierin leggen wij verantwoording af over het gevoerde beleid. In de lijn van de begroting 2021 presenteren wij de vier programma's aan de hand van twee vragen:

- Wat hebben wij gedaan?
- Wat heeft dit gekost?

De paragrafen geven betekenis aan de financiële aspecten van de jaarstukken. Risicobeheersing en resultaatafspraken zijn belangrijke uitgangspunten. Daarnaast is een paragraaf opgenomen aangaande de financiële gevolgen van de coronacrisis.

Een apart deel is de jaarrekening. In dit onderdeel bevinden zich de balans, inclusief toelichting, de programmarekening met toelichting, de bijlage met verantwoordingsinformatie over de specifieke uitkeringen (SISA) en de taakvelden.

Bij de overige gegevens staan onder andere de controleverklaring van de accountant en de voorgestelde resultaatbestemming.

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Inhoudsopgave

Voorwoord 2
Leeswijzer 3
Deel I Jaarverslag 2021 5
1. Inleiding en resultaat 2021 6
2. Programmaverantwoording Gezondheid 8
2.1. Algemeen 8
2.2. Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies 10
2.3. Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming 13
2.4. Pijler 3 - Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises 15
2.5. Pijler 4 - Toezicht houden 17
2.6. Wat heeft het gekost? 18
2.7. Feiten en cijfers Programma Gezondheid 19
3. Programmaverantwoording Crisisbeheersing 21
3.1. Algemeen 21
3.2. Behaalde resultaten 21
3.3. Wat heeft het gekost? 23
3.4. Feiten en cijfers Programma Crisisbeheersing 24
4. Programmaverantwoording Brandweer 26
4.1. Algemeen 26
4.2. Speerpunten 26
4.3. Overig behaalde resultaten 28
4.4. Repressie 29
4.5. Wat heeft het gekost? 30
4.6. Feiten en cijfers Programma Brandweer 31
5. Programmaverantwoording Organisatie 32
5.1. Algemeen 32
5.2. Behaalde resultaten 32
5.3. Wat heeft het gekost? 33
5.4. Feiten en cijfers Programma Organisatie 34
6. Paragrafen 35
6.1. Financiering 35
6.2. Weerstandvermogen en risicobeheersing 36
6.3. Onderhoud kapitaalgoederen 39
6.4 Bedrijfsvoering 40
6.5 Verbonden partijen 43
6.6 Covid-19 44

Deel II Jaarrekening 2021 48
7. Jaarrekening 49
7.1. Balans per 31 december 2021 49
7.2. Programmarekening 2021 - deel 1 50
Programmarekening 2021 - deel 2 51
7.3. Toelichtingen 52
7.4. Sisa-bijlage 72
7.5. Bijlage taakvelden 74

Deel III Overige gegevens 76
8. Overige gegevens 76
8.1. Controleverklaring 77
8.2. Voorgestelde resultaatbestemming 80
Bijlagen 82
A. Investeringskredieten 82
B. Samenstelling bestuur en commissies 83
C. Analyse van taken 84

VEILIGHEIDSREGIO FRYSLÂN

Deel I Jaarverslag 2021

Veiligheidsregio Fryslân

1. Inleiding en resultaat 2021

Inhoudelijke impact coronacrisis

De jaarstukken 2021 staan voor een groot deel in het teken van de Coronacrisis. De opdracht vanuit het ministerie wisselde als gevolg van besmettingscijfers, waardoor de activiteiten van het coronabedrijf, crisisorganisatie en de ondersteunende diensten afwisselend moest worden opgebouwd en afgebroken. Er zijn veel taken op onze organisatie afgekomen, bijvoorbeeld: bemonstering, vaccineren, boosteren, het uitvoeren van bron-en contactonderzoek, het zoeken, vinden en inrichten van prik- en testlocaties, het aannemen, opleiden, begeleiden en faciliteren van personeel et cetera. U begrijpt: de geleverde inspanning is immens geweest.

Deze inspanning ziet u op zowel inhoud als financieel gebied terug in alle programma's. Het heeft alle geledingen van de organisatie in meer of mindere mate beïnvloed. Prioriteiten zijn verschoven, taken zijn uitgesteld en projecten zijn vertraagd.

In 2020 is een organisatorische splitsing aangebracht bij de GGD. De activiteiten die aan corona gerelateerd zijn, zijn in een aparte afdeling ondergebracht, waardoor er weer ruimte kwam om naast de activiteiten tegen het coronavirus ook weer de reguliere taken op te pakken. In het programma Gezondheid leest u welk effect dit heeft gehad op de in de begroting gestelde doelen.

Bij de brandweer zien we dat door de beperkte oefenmogelijkheden de budgetten voor het vakbekwaam worden en blijven van onze vrijwilligers veel minder benut zijn. Daar komt bij dat vrijwilligers ook minder uren maken en minder vergoeding krijgen. Bij materieelbeheer constateren wij een schaarste op de markt, waardoor levertijden vele malen langer zijn dan gebruikelijk. Hierdoor is vertraging in de planning ontstaan, en zijn diverse projecten en investeringen in 2021 niet gerealiseerd. Bij de programmaonderdelen wordt hier specifieker op in gegaan.

Ook bij de ondersteunende taken van onze organisatie is er sprake van vertraging. Kernregistratie-projecten, het IM-plan en GEO lopen door, terwijl de verwachte bestedingen voor de Wnra (Wet normalisering rechtspositie ambtenaren) door de landelijke ontwikkelingen doorschuiven. De inhaalslagen zoals we in de plannen verwoorden, zijn dan ook nog niet volledig gerealiseerd. Dit betekent dat onze uitvoeringsplanning van deze inhaalslagen dient te worden geactualiseerd.

Financiële impact coronacrisis

De coronacrisis heeft een enorme impact gehad op de financiën: op een aantal onderdelen is sprake van een lagere besteding, terwijl wij op andere onderdelen juist extra uitgaven moesten plegen. Waar we in onze primitieve begroting bijna € 84 miljoen aan uitgaven verwachtten, is dit in werkelijkheid ruim € 146 miljoen geworden. Er is dus voor € 62 miljoen aan extra taken uitgevoerd. Voor het programma gezondheid worden de extra kosten en gemiste opbrengsten vergoed door het ministerie van VWS. Ook kosten zoals het inhalen van werkachterstanden bij bedrijfsvoering kunnen (deels) worden vergoed, mits voldaan wordt aan diverse voorwaarden.

Veiligheidsregio Fryslân heeft over 2021 een positief resultaat gerealiseerd van € 2.985.000. Dit saldo wordt net als in 2020 veroorzaakt doordat reguliere taken zijn uitgesteld en ver-traagd. Wanneer de invloed van het coronavirus op onze organisatie is afgenomen, zullen wij deze taken inhalen. Wij verwachten de planning hiervoor in de eerste bestuursrapportage te concretiseren. Voor de extra achterstanden die in 2021 zijn opgelopen, is bij de overige gegevens een voorstel voor reservering opgenomen.

Daarnaast is sprake van een aantal ontwikkelingen dat op ons af komt, waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Bij de resultaatbestemming hebben we dan ook voorstellen gedaan voor het reserveren van middelen voor deze ontwikkelingen.

Overigens schatten wij in dat niet alle taken hoeven of kunnen worden ingehaald.
Dit betekent dat een deel van de middelen niet langer nodig zijn. Wij zijn dan ook verheugd om u mede te kunnen delen dat wij een deel van het resultaat graag terugstorten naar de deelnemende gemeenten.

Per programma is het gerealiseerd resultaat als volgt (bedragen in € 1.000).

Operationele resultaat per programma	**Resultaat**
Gezondheid	406
Crisisbeheersing	126
Brandweer	2.339
Organisatie	113
Gerealiseerd resultaat	**2.985**
Totaal voorstellen resultaatbestemming	1.689
Teruggave aan gemeenten	**1.296**

De afwijkingen van de operationele resultaten per programma zijn toegelicht in de desbetreffende programmaparagrafen. Hieronder worden de voorstellen tot bestemming toegelicht. Deze komen eveneens terug in de toelichting per programma voor het deel wat betrekking heeft op het betreffende programma.

• *Gezondheid*
In de bestemmingsvoorstellen staan voorgestelde reserveringen voor de gevolgen van de omgevingswet en voor de financiering van de projecten Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger.

• *Brandweer*
De voorstellen betreffen reserveringen voor de inschatting van het in te halen werk op vakbekwaamheid, voor de gevolgen van de energietransitie, voor projecten en voor WABO.

• *Crisisbeheersing*
Voor crisis worden geen reserveringen voorgesteld.

• *Organisatie*
Deze reserveringen zijn bedoeld voor projecten en voor de financiering van thuiswerkplekken.

Het verloop in de balans is op hoofdlijnen als volgt (x € 1.000):

	31-12-2021	**31-12-2020**		**31-12-2021**	**31-12-2020**
Materiële vaste activa	64.637	67.852	Eigen vermogen	9.753	6.076
Vorderingen	31.070	6.970	Voorzieningen	9.618	8.999
Liquide middelen	459	469	Langlopende schulden	61.483	46.686
Overlopende activa	1.311	2.786	Kortlopende schulden	10.376	13.785
			Overlopende passiva	6.247	2.531
	97.477	**78.077**		**97.477**	**78.077**

Voor een toelichting op de balans wordt verwezen naar paragraaf 7.3.

2. Programmaverantwoording Gezondheid

2.1. Algemeen

Ook 2021 stond in het teken van Covid-19. In een aparte paragraaf legt GGD Fryslân hierover verantwoording af. Ondanks Covid-19 heeft de reguliere GGD hard doorgewerkt aan het realiseren van de doelstellingen. Uit de evaluatie van het meerjarenbeleidsplan komt naar voren dat GGD een groot deel van de doelstellingen heeft gerealiseerd. Nog niet gerealiseerde activiteiten en projecten zijn ondergebracht in doorlopende programma's en projecten. In 2021 en 2022 halen we de input op voor het nieuwe meerjarenbeleidsplan. Daarbij is 2022 ook nog een uitvoeringsjaar van het huidige meerjarenbeleidsplan (2019-2022).

Niet alle resultaten staan in het jaarverslag vermeld en worden daardoor soms uit het oog verloren. Desalniettemin zijn we trots dat we ondanks Covid-19 heel veel hebben gerealiseerd. Soms juist door Covid-19 en soms door gewoon door te gaan, zijn mooie initiatieven en projecten tot stand gekomen.

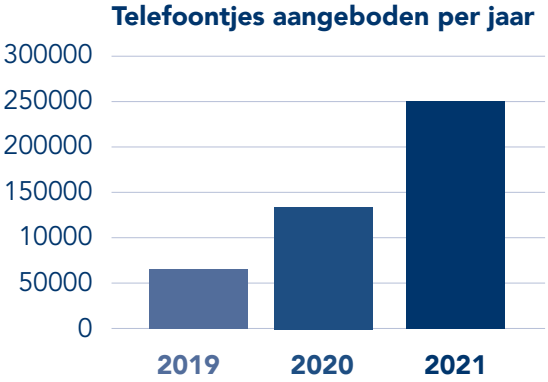
De Friese Preventie Aanpak belooft een sterke kapstok voor preventie. Samen met andere partijen is het fundament dit jaar gelegd.

Vanuit Zorg en Veiligheid dragen wij bij aan de maatschappelijke voorwaarden voor een gezond en veilig leven voor alle inwoners van Fryslân gedurende hun gehele levensloop. De visie van waaruit we dit doen is dit jaar vastgesteld.

De uitvoering van het programma JGZ 3.0 dat als doel heeft de jeugdgezondheidszorg te kantelen van aanbod gestuurd naar behoeftegericht werken, is verlengd wegens Covid gerelateerde vertraging.

In 2021 bracht GGD Fryslân met een interne denktank de effecten van covid op de publieke gezondheid in beeld. De resultaten deelden wij zowel ambtelijk als bestuurlijk. Gemeenten en ketenpartners konden deze kennis en inzichten gebruiken voor subsidieaanvragen bij het Rijk (200 miljoen). Het Rijk stelde deze subsidies beschikbaar om lokale welzijns- en gezondheidsinitiatieven te versterken en uit te breiden. Deze richten zich op de jeugd en kwetsbare groepen, gezonde leefstijl en het onderwijs.

Zowel het Klant Contact Centrum als de Advieslijn kregen in 2021 een meer dan gemiddelde hoeveelheid aan vragen. Vragen over Covid waren oververtegenwoordigd. Vooral de status van het 'gele boekje' (vaccinatieboekje dat internationaal gebruikt wordt als inentingsbewijs), leverde veel vragen op.

Door extra personeel in te zetten, lukte het om goed bereikbaar te blijven. Uit de nevenstaande grafiek blijkt dat er ten opzichte van 2019 een (flinke) stijging heeft plaatsgevonden in het aantal telefoontjes.

In 2021 zijn geen wisselingen geweest in de bestuurs- en agendacommissie. Zowel de agendacommissie als de bestuurscommissie zijn in 2021 vier keer (digitaal) bijeengeweest.

In overeenstemming met de vastgestelde begroting 2021 is de verantwoording ingedeeld volgens de bekende vier pijlers:

De taken van GGD Fryslân

Iedereen verdient een gezond en veilig leven; wij dragen daaraan bij!

Een overzicht van deze taken en hun wettelijke grondslag is opgenomen als Bijlage C. op pagina 84.

2.2. Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies

Indicatoren

In 2018 heeft de bestuurscommissie Gezondheid, tegelijkertijd met het meerjarenbeleidsplan, per jaar indicatoren vastgesteld. De indicatoren zijn ingevuld met de laatst bekende cijfers.

De Indicatoren voor deze pijler:

Percentage volwassenen dat rookt:
Het percentage volwassenen dat rookt in 2020 is gedaald ten opzichte van 2016.
Het percentage daalt nog steeds. Landelijk daalt het sinds 1990, zowel bij mannen als vrouwen en in alle leeftijdsgroepen. Het percentage rokende vrouwen daalde minder snel dan het percentage rokende mannen.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen dat rookt	18%	21%

Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt:
Het percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt, blijft sinds 2016 onveranderd. Landelijk is er bij zowel mannen als vrouwen in alle leeftijdsgroepen qua overmatig alcoholgebruik sinds 2014 een daling te zien. Uitzondering hierop zijn de jongvolwassenen (18 t/ 34). Hier is alleen bij de mannen een daling te zien.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen dat overmatig alcohol drinkt	18%	18%

Percentage volwassenen met matig overgewicht en obesitas:
Het landelijk percentage volwassen mannen en vrouwen dat matig overgewicht of obesitas heeft, steeg sinds 1990. Bij mannen is de stijging groter. Obesitas is zelfs verdubbeld sinds 1990. In Friesland is er vooral een stijging te zien bij vrouwen in de leeftijdsgroep 50-64 jaar.

Indicator	2020	2016
Percentage volwassenen met matig overgewicht	36%	37%
Percentage volwassenen met obesitas	15%	13%

Bovenstaande cijfers worden verkregen via epidemiologisch onderzoek. Deze komen uit het uitgevoerde monitoronderzoek onder volwassenen en ouderen.

Jeugdgezondheidszorg

De basis van de jeugdgezondheidszorg is ondanks de impact van Covid goed uitgevoerd. Met goed bezochte webinars en nieuwsbrieven in het voorjaar van 2021 investeerden we in meer collectieve digitale preventie. In het schooljaar 2020/2021 kon niet alles worden uitgevoerd. Conform afspraken met de bestuurscommissie is in september 2021 gestart met het inhalen van deze achterstanden. Dit loopt door tot het einde van het schooljaar in juni 2022. Op het Voortgezet Onderwijs besteedden we extra aandacht aan het mentaal welbevinden van jongeren.

Programma JGZ 3.0

Het programma JGZ 3.0 heeft in 2020 en 2021 ernstige vertraging opgelopen. Toch heeft het programmateam doorgewerkt aan de operationalisering van de innovatie-agenda (2018) en het koersdocument (2020). Er is geleerd van de pilots die zijn gedaan en er is een goed beeld van stappen die JGZ moet gaan zetten. Centrale vragen waarop een antwoord is geformuleerd:

- wat is er nodig om de gestelde resultaten te halen
- welke mensen en middelen hebben we hiervoor nodig
- hoe kunnen we het uitzetten in tijd?

De komende twee jaren ligt de focus op behoeftegericht werken en digitaliseren. In de bestuursvergadering van 17 juni 2021 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het voorstel om de looptijd van het programma JGZ 3.0 met een jaar te verlengen (t/m 2024). Ook stemde de commissie in met het voorstel om de door Covid onbenutte middelen uit de afgelopen jaren van 2022 tot en met 2024 in te zetten voor de uitvoering van het programma JGZ 3.0.

Epidemiologie

De geplande analyses en onderzoeken hebben doorgang gevonden. In 2020 is de data over de gezondheidssituatie onder volwassenen en ouderen verzameld. De analyses en duiding hiervan hebben wij in 2021 voor de Friese gemeenten uitgevoerd.

De situatie onder jongeren brachten we in beeld door via scholen vragenlijsten te sturen. Om een beeld te krijgen van het effect van corona is 1 x per 6 weken panelonderzoek uitgevoerd over gedrag en welbevinden.

Verder is een analyse gemaakt van de impact van corona op de publieke gezondheid. Vooral bij jongeren en adolescenten lijkt de impact op de mentale gezondheid en leefstijl groot. Gemeenten gebruikten de resultaten van de Friese GGD-epidemiologen om hun beleid aan te passen en/of als argumentatie om aanspraak te kunnen doen op extra overheidssubsidies.

Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG)

Er zijn 5 bachelor - en 4 masteronderzoeken afgerond. Een aantal daarvan is rechtstreeks gekoppeld aan de Friese Preventie Aanpak (FPA). Eén bachelor onderzoek is gekoppeld aan het programma JGZ 3.0. Vanaf september 2021, doorlopend in 2022, zijn er 20 nieuwe onderzoeken gestart en/ of gepland. In 2021 zijn er ook vier regionale kennisbijeenkomsten georga-niseerd en werd aan diverse landelijke kennisbijeenkomsten een bijdrage geleverd. De Onderzoeksagenda Aletta Fryslân is voorbereid, opgesteld en vastgesteld in de stuurgroep. Een overzicht van de bijdragen van de AWPG aan FPA en Vitale regio Fryslân:

Seker en Sun

Het project Seker en Sun, onderdeel van de AWPG, was in 2021 gericht op twee pilots en op de bestuurstafel. De twee pilots zijn: Flexibilisering van onderwijs voor zijinstromers (Noordoost Fryslân) en Netwerkvorming positieve gezondheid (Lemmer). Door Covid hebben beide pilots vertraging opgelopen. Dit heeft geleid tot een gehonoreerde aanvraag voor verlenging tot juli 2022.

De middelen voor deze pilots worden onderling herverdeeld en zullen vervolgens worden ingezet op "welzijn op recept" binnen het netwerk positieve gezondheid.

De bestuurstafel is in 2020 opgericht en in 2021 tweemaal bijeengekomen. Doel van de bestuurstafel is de samenwerking in Friesland bevorderen om het dreigende zorg-infarct het hoofd te bieden. Vergrijzing en ontgroening zullen zorgen voor meer zorgvraag en gebrek aan personeel bij ongewijzigd beleid. In 2021 heeft de bestuurstafel aandacht besteed aan het verkrijgen van inzicht in al lopende samenwerkingsinitiatieven en de provinciaal nog bestaande witte vlekken.

Vitale Regio Fryslân

Sinds 2016 werkt GGD Fryslân met steeds meer gemeenten en De Friesland in dit programma samen aan concrete lokale preventieprojecten. In 2021 is het programma beëindigd met een online slotmanifestatie, een tweetal verantwoordingsrapportages en een online magazine. Sommige pilots lopen nog, andere zijn afgerond. In het programma is veel geleerd over data en onderzoek en het samenwerken, ondersteund door de AWPG. Dit heeft onder andere geleid tot een subsidieaanvraag voor de FPA. Bij de inrichting van de FPA is voortgeborduurd op de lessen vanuit Vitale Regio. De lessen per thema/project gaan mee naar de FPA.

Friese Preventie Aanpak

In 2021 legden wij het fundament voor de Friese Preventie Aanpak. Samen met alle achttien Friese gemeenten, verzekeraar de Friesland en vele andere partners werken wij aan een brede aanpak op het gebied van preventie. De FPA betekent een herijking en verrijking van de (leefstijl)programma's en initiatieven die Fryslân nu al rijk is.

Als GGD hebben wij in 2021 binnen de FPA dan ook met de betrokken gemeenten en partners toegewerkt naar programmaoverstijgend bundelen van inspanningen. Dit betreft o.a. Nuchtere Fries, Rookvrije Generatie en Nuchter over Gewicht. Door een integrale aanpak is er meer samenhang en werken mensen binnen de bestaande initiatieven intensiever samen. Dat moet leiden tot een groter positief effect in de resultaten. De FPA is vernieuwend door het stimuleren van een doelgroep- en persoonsgerichte aanpak met een focus op levensfasen (Lyts, Jong, Grut en Wiis). De kracht van de FPA ligt in het bundelen van alle kennis en ervaring én het maken van verbinding. Met andere woorden: WETEN wat werkt, DELEN wat werkt en DOEN wat werkt. Aletta Fryslan/AWPG ondersteunt bij het onderdeel het Weten en Delen.

Medische Milieukunde

Het is in 2021 eindelijk gelukt om de formatie van het team Medische Milieukunde op orde te brengen door kennis en kunde anders te verdelen en in te zetten. Om kennis en expertise voor Friesland voor de langere termijn te borgen is Noordelijke samenwerking noodzakelijk. De eerste stappen hiertoe zijn gezet en dit wordt in 2022 verder uitgewerkt.

Voor het Noord-Nederlandse piket gevaarlijke stoffen (GAGS, geneeskundig adviseur gevaarlijke stoffen) is een beleidsadviseur gezondheid in opleiding.

2.3. Pijler 2 - Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

De Indicatoren voor deze pijler:

Percentage jongeren dat recentelijk heeft verzuimd:
Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal jongeren dat recentelijk school heeft verzuimd en het totale aantal jongeren.

Indicator	2019	2016
Percentage jongeren dat recent ziek is geweest	31%	31%
Percentage jongeren dat recent heeft gespijbeld	17%	16%

Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling:
Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal jongeren dat ooit te maken heeft gehad met mishandeling en het totale aantal jongeren.

Indicator	2019	2016
Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met lichamelijke mishandeling	4%	5%
Percentage jongeren dat ooit te maken heeft gehad met geestelijke mishandeling	14%	19%

Programma Kansrijke start

Uit onderzoek blijkt dat de eerste 1000 dagen na de conceptie van cruciaal belang zijn voor de gezondheid van een mens. De geïnvesteerde euro in gezondheid is in deze fase van het leven het meest effectief. Het landelijke actieprogramma Kansrijke Start is het antwoord op de constatering dat deze 1000 dagen niet voor iedereen even kansrijk zijn. In 2019 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid de notitie 'een Friese coalitie Actieprogramma Kansrijke Start' vastgesteld.

Doel van de notitie: gezamenlijk interventies initiëren en kennis en ervaringen delen. Hiervoor hebben de gemeenten een regisseursrol bij GGD Fryslân belegd. Een betere samenwerking van alle betrokken partijen voor, tijdens en na de geboorte leidt tot meer kansen op een gezond leven voor kinderen in kwetsbare situaties. Het afgelopen jaar is het lerend netwerk Kansrijke Start tot stand gekomen en is de interventie Nu Niet Zwanger geïmplementeerd.

Interventie: Nu Niet Zwanger
Voor (potentiële) ouders met een verhoogde kwetsbaarheid is Nu Niet Zwanger (NNZ) ontwikkeld en gestart in 2020. De belangrijkste resultaten toe nu toe:
Aandachtsfunctionarissen zijn getraind en het trainingsaanbod is geaccrediteerd.
De contacten met keten-partners worden blijvend uitgebreid en het uitrollen naar wijk- en gebiedsteams is gestart. De samenwerking met de Friese ziekenhuizen staat.

Tot en met het derde kwartaal gingen 100 mannen en vrouwen een gesprek aan over hun kinderwens, seksualiteit en anticonceptie, 73% kiest ervoor om hun kinderwens 'nu' geen gestalte te geven. Tevens zijn er nieuwe werkdocumenten afgerond. De wijk -en gebieds-teams kunnen, vanwege drukte en veelvuldige wisseling van functies Nu Niet Zwanger nog niet overal volledig integreren.

Het ministerie van VWS ziet NNZ als een effectief programma. Daarom heeft zij voor het Friese programma opnieuw financiering ter beschikking gesteld als stimuleringsbijdrage, op voorwaarde van cofinanciering. In 2022 leggen wij hiervoor een voorstel voor.

Infectieziekte bestrijding (IZB)

Naast Covid-19 zijn er vanuit het expertteam IZB andere resultaten behaald, onder andere op het vlak van het managen van uitbraken van andere infectieziekten.

ABR zorgnetwerk (regionale samenwerking Antibioticaresistentie)
De pandemie heeft de activiteiten van het ABR zorgnetwerk overschaduwd. In het zorg-netwerk participeren de drie noordelijke GGD-en. De inspanningen die dit netwerk ondanks covid verrichtte:

- antibiotica stewardship voor huisartsen en specialisten ouderengeneeskunde en
- infectiepreventie voor verpleeg- en verzorgingshuizen en woonzorgcomplexen.

TBC - noordelijke samenwerking

Na een aanvankelijke lastige start in 2021 zijn in de loop van het jaar alle screenings en vaccinaties rondom TBC uitgevoerd. In het laatste kwartaal is er gekeken hoe de samenwerking met collega's van GGD 'en in het Noorden kan worden geoptimaliseerd. Dit is noodzakelijk om de expertise te borgen nu de incidentie terugloopt en de expertise bij ketenpartners afneemt.

Friesland maakt onderdeel uit van het Regionaal Expertise Centrum Noord Oost (REC NO) en vormt daarin samen met Groningen en Drenthe een subregio. In 2022 wordt gekeken hoe wij met elkaar meer uniform en op basis van landelijke richtlijnen kunnen gaan werken. Daarbij willen wij de kennis bundelen in een bovenregionaal TBC expertiseteam, dat ook lokaal de TBC-bestrijding blijft uitvoeren.

Reizigers- en beroepsvaccinaties

Door corona heeft het team Reizigers- en beroepsvaccinaties veel minder cliënten gezien dan regulier. Het product Reis- en beroepsvaccinaties heeft daardoor aanzienlijk minder inkomsten gegenereerd. Een minimale hoeveelheid spreekuren is doorgegaan. Daarbij ging het hoofd-zakelijk om consulten voor beroepsvaccinaties en enkele reizigersconsulten. Medewerkers uit dit team zijn volop ingezet binnen de Corona-uitvoeringsorganisatie van de GGD. Het negatief financieel resultaat voor 2021 wordt gecompenseerd door het Ministerie van VWS. In 2022 vervalt de mogelijkheid om verliezen als gevolg van minder inkomsten te compenseren.

Publieke Gezondheid Asielzoekers

Team Publieke Gezondheid Asielzoekers verzorgt de jeugdgezondheidszorg, infectieziekten-bestrijding, gezondheidsvoorlichting en hygiënezorg voor de asielzoekers. Ten opzichte van eerdere jaren is in 2021 een grotere groep asielzoekers naar Nederland gekomen.
In Leeuwarden is daarom een noodopvangcentrum ingericht. Door de grotere instroom van gezinnen is jeugdgezondheidszorg drukker dan verwacht. Er is veel aandacht voor voorlichting en het team speelt een belangrijke rol bij de aanpak bij van coronabesmettingen.

De aanbesteding die in 2020 door COA is gedaan, heeft geleid tot andere financiering dan gewend. Ondanks toezeggingen werkt het benodigde registratiesysteem nog niet.
Daarom blijft de vastgestelde reservering nodig in verband met onzekerheid over de financiering.

Rijksvaccinatie programma

GGD Fryslân voerde in 2021 alle activiteiten met betrekking tot het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) uit. Op basis van onze eigen opkomstcijfers zien wij een lagere opkomst. Uit de landelijke opkomstcijfers van het RIVM blijkt dat de deelname voor de verschillende vaccinaties in Friesland nog steeds hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Dit geldt voor zowel de DKTP, BMR, HPV, MenACWY als de zuigelingenvaccinaties. Dit betreft voorlopige opkomstcijfers. Deze cijfers zijn een indicatie voor de vaccinatiegraad, in juni 2022 worden de definitieve vaccinatiegraadcijfers 2021 gepubliceerd.

In het 3de kwartaal van 2021 is gestart met de implementatie van het informed consent (IC), welke per 1 januari 2022 ingaat. De technische implementatie hiervan is goed verlopen en succesvol afgerond, echter met name over de monitoring van de vaccinatiegraadcijfers zijn nog zorgen. De bestuurscommissie is hierover in oktober en november geïnformeerd. Landelijk is hiertoe ook opgeschaald. In 2022 zal dit verder een vervolg krijgen.

2.4. Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

GGD Rampen Opvang plan

Het GGD Rampen Opvang Plan (GROP) beschrijft de taakverdeling en samenwerking bij vier processen waar de GGD voor verantwoordelijk is bij een crisis of ramp, te weten: Infectieziektebestrijding, Medische Milieukunde, Psychosociale hulpverlening en Gezondheidsonderzoek bij rampen.

Ieder jaar organiseert de GGD Fryslân opleiding-, training- en oefenactiviteiten om voorbereid te zijn op een ramp en/of crisis. Vanwege Corona en daarmee de belasting op de werknemers zijn er in 2021 geen activiteiten uitgevoerd.

Aanpak ter Voorkoming van Escalatie

De Aanpak ter Voorkoming van Escalatie (AVE) is een op- en afschaalmethode die dreigende escalerende situaties op het gebied van sociale veiligheid helpt voorkomen, beperken en/of beëindigen.

GGD Fryslân heeft de opdracht om Friese gemeenten bekwaam te maken en te houden in het werken met de AVE. Ieder jaar inventariseert GGD Fryslan de leerbehoefte bij gemeenten op het gebied van de AVE. Op basis hiervan organiseert GGD Fryslan lokaal en/of regionaal een opleidings-, trainings- en/of oefenprogramma waar gemeenten (en soms ook ketenpartners) aan kunnen deelnemen.

Van het geplande oefenprogramma heeft in 2021 slechts de themabijeenkomst voor gemeenten en ketenpartners doorgang kunnen vinden. In 2022 zal een nieuw oefenprogramma worden gepland.

Voor zowel AVE als GROP geldt dat er minder is geoefend dan gepland en dat er minder kosten zijn gemaakt. De onderbesteding wordt verrekend met de meer/ minderkosten coronaregeling van VWS.

Zorg en veiligheid

Voor Zorg en Veiligheid heeft GGD Fryslân in 2021, in opdracht van de portefeuillehouders Zorg &Veiligheid, een visie opgesteld. Deze visie is in de bestuurscommissie van 6 oktober besproken en formeel vastgesteld in de vergadering van 25 november 2021. GGD Fryslân wil zich op het gebied van Zorg en Veiligheid met name richten op preventie en vroeg-signalering. Het concretiseren van de visie vindt plaats samen met andere partners op het terrein van sociale veiligheid. Daarbij wordt gekeken hoe werkzaamheden van GGD Fryslân een oplossing kunnen bieden voor de problematiek die wordt ervaren in gemeenten.

Openbare Geestelijke Gezondheidzorg (OGGZ)

In het kader van de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg kent GGD Fryslân het meldpunt voor problematische woonhygiëne. Sinds 2019 is daar het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag bijgekomen.

Het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag biedt de mogelijkheid om op een laagdrempelige wijze een melding te doen over iemand waarover je je zorgen maakt. Het meldpunt ontvangt, adviseert, trieert en zet de melding waar nodig door naar een passende vervolgorganisatie. Deze pilot liep 31 december 2021 af. Het meldpunt heeft in 2021 in totaal 247 meldingen verwerkt. Dit is een toename in vergelijking met 2020 (192) en zeer waarschijnlijk te verklaren door meer (landelijke) bekendheid van het nummer.

De bestuurscommissie heeft op 6 oktober 2021 ingestemd met het verlengen van de uit-voering door GGD Fryslân van de verplichte taken Wvggz en het meldpunt voor 2 jaar, met een optie tot vier keer een jaar verlenging. Daarmee zijn alle Colleges van Burgemeester en Wethouders van de 18 Friese gemeenten gevraagd om dit formeel te beleggen bij de GGD door middel van dienstverleningsovereenkomsten. Dit geldt voor het meldpunt en de verplichte taak uit de Wet verplichte GGZ: het horen en doen van verkennend onderzoek. Het is de bedoeling dat in 2022 via het Meldpunt Zorgwekkend Gedrag ook bemoeizorg kan worden ingezet voor mensen die zorg mijden. Samen met Sociaal Domein Fryslân, die hiervoor subsidie ontvangt, gaan wij dit in 2022 verder vormgeven.

De Wet Aanpak Multiproblematiek Sociaal domein (WAMS) moet bijdragen aan een betere zorg voor inwoners met meerdere complexe problemen en treedt medio 2023 in werking. Met de verbinding tussen Meldpunt Zorgwekkend Gedrag en bemoeizorg, hebben de gemeenten een meldpunt waar niet acute hulpvragen kunnen worden neergelegd. Om een goede behandeling van de meldingen mogelijk te maken, wordt met dit wetsvoorstel voorzien in een betere juridische basis voor de gegevensverwerking door de meldpunten.

Forensische Geneeskunde

De aanbesteding Medische Arrestantenzorg (MAZ) is in augustus 2021 uitgesteld voor twee jaar na de aanvankelijke publicatie van de tender in juni 2021. Daardoor blijft deze onder het huidige contract vallen en voert GGD Fryslân deze uit in de eigen regio. Voor 2021 heeft dit geen financiële impact.
Er ligt wel een inhoudelijke opdracht ten behoeve van de Forensische zorg in het algemeen. Vanaf januari 2022 zal onder penvoering van de GGD Drenthe uitvoering gegeven worden aan samenwerking Forensisch Geneeskunde in Noord Nederland. De Noordelijke samenwerking is vertraagd door de vele extra werkzaamheden die covid bij de project/werkgroepleden met zich meebracht, maar ook door de aanbesteding van de MAZ. In 2021 is gewerkt aan:

- samenwerkingsovereenkomst FG 3Noord met heldere kaders;
- voorbereidingen waardoor de forensische ondersteuners de komende maanden verder gaan samenwerken om te komen tot één team forensisch ondersteuners Noord Nederland;

Naast samenwerking in het noorden startten er in Fryslân twee artsen met de opleiding tot forensisch geneeskundig arts (AIO's). Het opleiden van AIO's FG is intensief en vraagt veel begeleiding. De opleidingsduur is dan ook substantieel verlengd naar twee jaar en in de toe-komst wordt dit zelfs 3 jaar.

Ook is er in het afgelopen jaar aandacht geweest voor het verder scholen van de verpleegkundigen voor forensische ondersteuning. Daarnaast zijn er twee nieuwe verpleegkundigen opgeleid voor het afnemen van bloedproeven. Ook is besloten om deze groep ook 24/7 te gaan inzetten voor de bloedproeven. Zij nemen dit werk over van de forensische artsen.

2.5. Pijler 4 - Toezicht houden

Inspecties kinderopvang

In 2021 hebben we niet alle jaarlijkse inspecties/ steekproeven uit kunnen voeren als gevolg van Corona (90% is wel gedaan). In 2021 is niet voldaan aan de norm van 100%. De afwijking van de 100% norm is goed onderbouwd en gedocumenteerd. Met de inspectie is hierover gesproken en de onderbouwing en documentatie is daarmee akkoord. In Friesland maken we op maat afspraken op basis van een algemeen landelijk handelingsperspectief. Er is goede afstemming met gemeenten en daar waar het kan wordt nog digitaal geïnspecteerd. Ten opzichte van de landelijke realisatie (80%) scoort Friesland met 90% relatief hoog.

Financiële compensatie is in 2021 nog vanuit VWS-coronamiddelen. Dit jaar is er deels al voorgesorteerd op de nieuwe taakontwikkeling, zoals de verhoging van het percentage steekproeven bij gastouders. Dit zal per 1-1-2023 uitgevoerd moeten worden en hiervoor is capaciteitsuitbreiding in voorbereiding.

Inspecties tattoo/piercing/permanente make-upstudio's, schepen, azc's en prostitutiewerkplekken

Alle aanvragen in 2021 op basis van contracten, vergunningen of internationale afspraken zijn uitgevoerd.

Er zijn 42 schepen onderzocht. Ten opzichte van 2020 zijn er iets meer inspecties geweest in tattoo-,piercing- en permanente make-upstudio's. Dit heeft te maken met het verlopen van de driejaarlijkse vergunningen in 2021 (53 in totaal). Er zijn twee extra inspecties uitgevoerd bij de noodopvang van azs's. Er zijn vijf inspecties uitgevoerd op prostitutiewerkplekken.
De uitgevoerde inspecties zijn qua aantallen vergelijkbaar met het jaar 2020.

WMO toezicht

In 2021 startten wij in één gemeente met WMO-toezicht (met zes onderzoeken). Twee andere gemeenten dienden een aanvraag in. In 2022 informeren wij de bestuurscommissie over de verdere ontwikkeling.

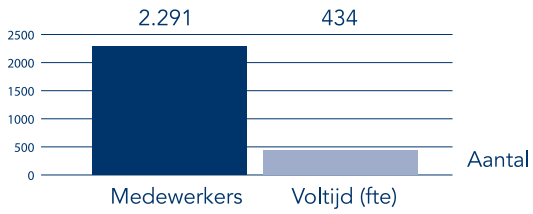
2.6. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Gezondheid						
Pijler 1	14.598.275	50.290	-14.547.985	16.544.201	2.679.567	-13.864.634
Pijler 2	9.784.442	2.962.835	-6.821.607	9.672.592	3.157.861	-6.514.731
Pijler 3	1.579.327	966.208	-613.119	61.111.449	60.676.050	-435.399
Pijler 4	1.677.826	1.677.826	-	1.500.284	1.500.284	-
	27.639.870	5.657.159	-21.982.711	88.828.526	68.013.762	-20.814.764
Dekkingsmiddelen gezondheid						
Gemeentelijke bijdrage	-	21.034.920	21.034.920	-	21.034.920	21.034.920
	-	21.034.920	21.034.920	-	21.034.920	21.034.920
Totaal saldo van baten en lasten	27.639.870	26.692.079	-947.791	88.828.526	89.048.682	220.156
Reservemutaties gezondheid	102.000	1.049.791	947.791	102.000	287.902	185.902
Gerealiseerd resultaat gezondheid	**27.741.870**	**27.741.870**	**-**	**88.930.526**	**89.336.584**	**406.058**

Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 60.

2.7. Feiten en cijfers programma Gezondheid

Cijfers medewerkers 2021

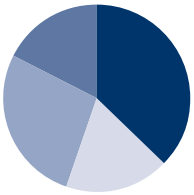
2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	439
Vrouw	1.852

	%
Man	19,2
Vrouw	80,8

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	857
30-44	415
45-59	622
> 60	397

Gemiddelde leeftijd: 41 jaar

	%
<30	37,4
30-44	18,1
45-59	27,2
>60	17,3

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2021
Verzuim	5,07	6,04	4,34
Meldfrequentie	0,76	0,62	0,43

Cijfers per pijler 2021

Pijler 1, Monitoring, signalering en advies

Jeugdgezondheidszorg	
Consulten cb's 0-18	126.712
Telefoontjes naar GGD/JGZ	14.016
Kinderen in beeld bij JGZ	125.329

Aantal consultatiebureaus	46

Pijler 2, Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

Reizigersvaccinatie	
Vaccinaties	3.512
Informatieverstrekkingen	962
Consulten	3.705

Pijler 3, Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

Forensische geneeskunde	
Lijkschouwingen	447
Letsels verklaringen	51
Totaal aantal verrichtingen	7.167

Pijler 4, Toezicht houden

Technische Hygiëne zorg en Inspecties	
Inspecties kinderdagverblijven	779
Scheeps/tattooshops/sexhuizen	108
Inspectie gastouders	486

3. Programmaverantwoording Crisisbeheersing

3.1. Algemeen

De afdeling Crisisbeheersing heeft vijf collega's op tijdelijke basis aangenomen om de corona-werkzaamheden uit te voeren. Zij hebben voor een deel ook drie langdurig zieke collega's vervangen. Bij Crisisbeheersing hebben wij op dit moment te maken met een relatief hoog verzuimpercentage van 12%; VRF-breed is dit ruim 4%.

In ons Jaarplan 2021 hebben we een verdeling gemaakt tussen de coronawerkzaamheden en de reguliere werkzaamheden. Tot en met maart hebben we ons hoofdzakelijk gericht op de ondersteuning van de crisisorganisatie; vanaf april is er meer ruimte gekomen voor de reguliere werkzaamheden. Eind oktober hebben we de reguliere werkzaamheden - waaronder vakbekwaamheidsactiviteiten - weer deels afgeschaald.

3.2. Behaalde resultaten

Coronawerkzaamheden

Na het in werking treden van de TWM (Tijdelijke Wet Maatregelen covid-19, 1 december 2020) zijn de bevoegdheden van de VRF-voorzitter teruggegaan naar de burgemeesters. De coronapandemie is echter nog niet over en afstemming op bestuurlijk en ambtelijk niveau is gewenst om verbinding te houden tussen gemeenten, het rijk en de partners. Dit heeft geleid tot een nieuwe coördinatiestructuur per januari 2021. Met o.a. een Bestuurlijk Afstemmingsoverleg (BAO) en een Operationeel afstemmingsoverleg (OAO). Naast het delen van en informeren over de actuele situatie omtrent het coronavirus in Fryslân, is in het BAO afstemming geweest over:

- Een regionaal en éénduidig handelingskader voor alle Friese gemeenten over toezicht op en handhaving van de maatregelen om het coronavirus te bestrijden;
- De maatschappelijke impact van de coronacrisis op de inwoners van Fryslân. Het Fries Sociaal Planbureau en VRF gaven antwoord op de vraag op welke wijze gemeenten de gegevens uit de onderzoeksrapporten van het FSP konden gebruiken voor hun herstelbeleid. Ook gingen zij in op de vraag hoe we de maatschappelijke impact kunnen blijven monitoren;
- De evenementenkalender en het mogelijk maken van een 'vliegende start' als evenementen weer mogelijk zouden zijn. De afdeling Crisisbeheersing heeft afstemming georganiseerd tussen gemeenten, GGD, Politie en Brandweer. In gezamenlijkheid is er een handelingskader opgesteld. De adviseringsstrategie voor de evenementen-organisatoren was continu gebaseerd op de landelijke lijn; helaas gingen er in 2021, net als in 2020, nagenoeg geen festivals door;
- De preparatie op de jaarwisseling 2021-2022. In het BAO is afstemming geweest over de evaluatie van de jaarwisseling 2020-2021, de aanbevelingen die uit deze evaluatie zijn gekomen ("vroegtijdig in verbinding met de jongeren, uniformering APV-regelgeving carbidschieten") alsmede de preparatie op de jaarwisseling 2021-2022 ("een jaarwisseling met wederom een vuurwerkverbod, handhaving openbare orde, veiligheid van onze hulpverleners).

Reguliere werkzaamheden

Onderstaand een overzicht van de bestuurlijke relevante werkzaamheden:

Nieuw Rampbestrijdingsplan Vliegbasis Leeuwarden
Het Algemeen Bestuur heeft op 8 juli 2021 het nieuwe Rampbestrijdingsplan Vliegbasis Leeuwarden vastgesteld. Dit plan, dat op 1 augustus 2021 in werking is getreden, vervangt het oude rampbestrijdingsplan dat dateerde van 1 december 2016.

Nieuw Regionaal Crisisplan
Het Algemeen Bestuur heeft op 15 december 2021 het nieuwe Regionaal Crisisplan 2022-2025 vastgesteld. Hiermee is de basis voor de inrichting van onze crisisorganisatie voor de komende vier jaren geborgd; het plan trad op 1 januari 2022 in werking.

Ontwerp Regionaal Risicoprofiel 2022-2025 en Beleidsplan 2023-2026
De Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 25 november 2021 kennisgenomen van het ontwerp Regionaal Risicoprofiel en het proces om te komen tot een nieuw Beleidsplan. Beide documenten zijn (met informele en formele inspraakprocedures voor gemeenteraden) vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 15 december 2021.

Overdracht Meldkamer Noord-Nederland en RCC aan Politie
In het eerste kwartaal van 2021 is de Meldkamer Noord-Nederland formeel overgedragen aan de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) van de Politie. Daarnaast heeft VRF haar 2/3 aandeel in het eigendomsrecht van het RCC verkocht aan de politie; sindsdien huurt VRF deze ruimte van de politie.

Omgang crisisorganisatie met spontane burgerinitiatieven
Uit het evaluatierapport van de containercalamiteit (IFV, juni 2019) kwam naar voren dat Veiligheidsregio's nog geen beleid voerden omtrent de omgang met spontane burgerhulp tijdens rampen en crises én dat dit veiligheidsrisico's met zich mee kon brengen. De Bestuurscommissie Veiligheid heeft op 16 juni 2021 het Visiedocument spontane burgerinitiatieven vastgesteld. Daarna is er gewerkt aan een operationele Handreiking die op 24 november 2021 is vastgesteld door het Bestuurlijk Waddenzeeoverleg van de Coördinatie Regeling Waddenzee CRW). De handreiking beschrijft een stappenplan voor de crisisfunctionarissen, dat beschrijft hoe zij met burgerinitiatieven om kunnen gaan.

Inzetten crisisorganisatie (24-7 paraat)
In 2021 is de crisisorganisatie ingezet bij GRIP-inzetten (14 in totaal) en bij niet-GRIP-inzetten (langdurige vorstperiode, vogelgriep, containers overboord geslagen op de Noordzee, stroomuitval Ameland, brand in machinekamer Koegelwieck, ernstige kwetsbaarheid in software Log4j).

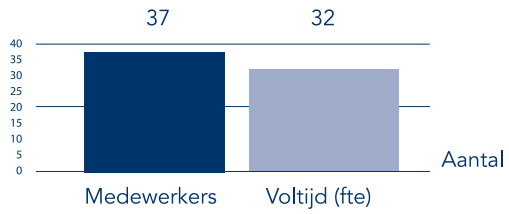
3.3. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Crisisbeheersing						
Producten Crisisbeheersing	4.677.925	200.614	-4.477.311	4.568.923	216.972	-4.351.951
Dekkingsmiddelen crisisbeheersing						
Rijksbijdrage BDuR		2.816.402	2.816.402		2.876.389	2.876.389
Gemeentelijke bijdrage		1.657.811	1.657.811		1.657.811	1.657.811
	-	4.474.213	4.474.213	-	4.534.200	4.534.200
Totaal saldo van baten en lasten	4.677.925	4.474.213	-3.098	4.568.923	4.751.172	182.249
Reservemutaties crisisbeheersing	96.902	100.000	3.098	156.026	100.000	-56.026
Gerealiseerd resultaat crisisbeheersing	**4.774.827**	**4.774.827**	**-**	**4.724.949**	**4.506.058**	**126.223**

Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 65.

3.4. Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing

Cijfers medewerkers 2021

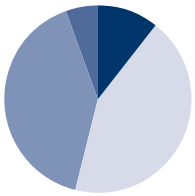
2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	15
Vrouw	22

	%
Man	40,5
Vrouw	59,5

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	4
30-44	16
45-59	15
> 60	2

Gemiddelde leeftijd: 43 jaar

	%
<30	10,8
30-44	43,2
45-59	40,6
>60	5,4

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2020
Verzuim	2,02	2,34	11,96
Meldfrequentie	0,54	0,24	0,36

Activiteiten 2021

Feiten en cijfers programma Crisisbeheersing	Aantal
Publieksevenementen:	
adviezen over C-evenementen	6
adviezen over B-evenementen	62
Vakbekwaamheidsactiviteiten crisisorganisatie	30
GRIP-inzetten	14
Niet GRIP-inzetten	7
Evaluaties van:	
GRIP-inzetten	14
Niet GRIP-inzetten	4
Vakbekwaamheid	4
Evenementen	8
Burger- en Partnerbelevingsonderzoeken	2

4. Programmaverantwoording Brandweer

4.1. Algemeen

Het virus heeft voor het tweede jaar op rij grote impact op onze organisatie gehad. Een reguliere taak als evenementenadvisering lag volledig stil en voorlichting over brandveiligheid ging slechts beperkt door vanwege bezoekrestricties op bijvoorbeeld zorglocaties. Ook kon opleiden en oefenen vaak niet in fysieke vorm. Lagere organisatorische kosten en uitgekeerde vrijwilligersvergoedingen hebben daardoor financieel tot een positief saldo van circa €1.160.000 geleid. De in 2020 opgelopen achterstand op het oefenprogramma dachten we in 2021 in te kunnen halen, maar dat is niet gelukt.

Ditzelfde geldt voor het opleiden. Zoals eerder aangekondigd verwachten we de komende jaren een inhaalslag te maken. Bovendien moet een aantal cruciale functies geworven worden, waarvoor opleiding nodig is. De voltijd-officiersopleiding is hier een voorbeeld van. De reeds gevormde bestemmingsreserve moet derhalve met € 100.000 uitgebreid worden naar € 900.000, zodat de manschappen vakbekwaam worden en blijven.

Door schaarste op de markt liepen levertijden van materialen fors op. Dit kwam door een gebrek aan grondstoffen en het coronavirus. Wij hebben hierdoor een aantal geplande investeringen moeten opschuiven, zoals de vervangingen van tankautospuiten. Door scherpe aanbestedingen in het planbare onderhoud proberen we een deel van de prijsstijgingen op te vangen. Deze ontwikkelingen samen leveren voor 2021 een positief resultaat op van € 2,3 miljoen.

4.2. Speerpunten beleidsplan Veiligheid 2019-2022

Speerpunt ‘Samen aantoonbaar vakbekwaam’
In 2021 is verder gewerkt aan het inrichten van de oefenomgeving in het Veiligheidspaspoort. Hierdoor konden we actuele vakbekwaamheidsinformatie aanbieden. Het is niet gelukt om meetinstrumenten voor aantoonbare vakbekwaamheid verder te ontwikkelen; de mogelijkheid om oefeningen te evalueren ontbrak.

Om het effect van lerende organisatie te vergroten is vanaf september gestart met de Programmaraad Incidentbestrijding. Dit gremium heeft als taak om het managementteam gevraagd en ongevraagd te adviseren over ontwikkelingen, en bestaat uit vertegenwoordiging uit alle functionele, geografische en repressieve gebieden. De eerste ervaringen zijn erg positief.

Speerpunt ‘Samen aantoonbaar paraat’
In september is de tijdelijke brandweerkazerne in Oudega officieel in gebruik genomen. Vanaf deze locatie zal de komende vijf jaar uitgerukt worden, totdat de nieuwe kazerne gereed is. Alle manschappen zijn in het voorjaar geslaagd voor hun opleiding. De opleidingen bevelvoerder en chauffeurs zijn gestart en nog in volle gang.

Om meer inzicht in de geleverde brandweerzorg te krijgen is vanaf 2021 één van de positieve effecten van Veiligheidspaspoort merkbaar: repressieve eenheden geven na een inzet structureel een terugkoppeling over repressieve of beheersmatige aspecten van hun optreden. Leer- en verbeterpunten kunnen zo sneller hun weg vinden. Dit leidt tot een veiliger (arbo) en effectiever optreden.

Ten aanzien van het aantoonbaar maken van onze paraatheid zijn nog de nodige stappen te zetten. Uit een pilot onder vrijwilligers bleek dat het gebruik van slimme pagers veel potentie heeft. Desondanks kreeg de gebruiksvriendelijkheid en techniek van huidige op markt aanwezige pagers een onvoldoende.

Er is ingezet op het gebruik van roostersystemen op posten waar dit nog niet werd gedaan, en we zijn gestart met het vervangen van randapparatuur. Experimenteren met laten werken van beroepsmedewerkers op een post, heeft een positief effect heeft op onze paraatheid.

Speerpunt 'Risicogericht en risicobewust samenwerken'
In 2021 startten wij met het verkennen van de mogelijkheden in de GEO-omgeving door nieuwe gegevens toe te voegen. Er zijn gegevens opgenomen die bij onze dagdagelijkse taken gebruikt worden, zowel in de koude (advies)fase als in de warme fase bij incidenten. Denk aan gegevens uit het incident risicoprofiel, maar ook operationele informatie over objecten (digitale bereikbaarheidskaarten).

Op het gebied van natuurbrandbeheersing zijn we erin geslaagd om op de Waddeneilanden tijdelijke repressieve slagkracht te versterken. Op Terschelling is een tijdelijk voertuig gestationeerd voor natuurbrandbeheersingstaken en ook voor Ameland is zicht op contracten om dat op korte termijn te doen. De voorbereidingen voor een nieuw materieelplan om in het kader van grootschalig brandweeroptreden een specialistisch peloton natuurbrand te kunnen leveren, zijn gestart. Daarnaast is voor een aantal natuurgebieden, bijvoorbeeld op Vlieland, een nieuwe Risico Index Natuurbranden (RIN) opgesteld. Ook is gewerkt aan de gebiedsgerichte aanpak. Tot slot zijn in samenwerking met Defensie drie waterputten geslagen in het Drents-Friese Wold.

Reguliere taken Risicobeheersing
Niet anders dan voor de coronacrisis hebben we volop adviseringsverzoeken over bouwaanvragen en ruimtelijke plannen ontvangen. Het is gelukt deze conform geldende afspraken te behandelen. Qua brandveiligheidscontroles zijn we er grotendeels in geslaagd deze volgensvoorgenomen planning uit te voeren. De niet uitgevoerde controles zijn meegenomen in de planning voor 2022. Wat opvalt is dat het aantal evenementenadviseringen lager was dan, op 2020 na, de jaren ervoor. Dit is logisch te verklaren door de annulering van veel evenementen.

Advisering Risicobeheersing per product 2021	
Productgroepen	**Totaal aantal adviezen/producten**
Advisering omgevingsveiligheid	350 adviezen uitgebracht (329 in 2020)
Advisering brandveiligheid	1.005 adviezen uitgebracht (1.159 in 2020)
Advisering evenementen	40 adviezen uitgebracht (234 in **2019**, 68 in 2020)
Toezicht brandveilig gebruik	839 controles uitgevoerd (962 gepland) 253 hercontroles uitgevoerd

Brandveilig Leven
De coronacrisis heeft een achterstand op het uitvoeringsprogramma van Brandveilig Leven opgeleverd. Veel voorlichtingen op locatie en aan specifieke doelgroepen, bijvoorbeeld in zorgcentra, konden door de maatregelen niet doorgaan. Medewerkers hebben gedeeltelijk andere taken uitgevoerd. Zij voerden controles brandveilig gebruik uit en ondersteunden de GGD.

4.3. Overig behaalde resultaten

Herschikking organisatie-inrichting

Sinds 1 september werken we in een aangepaste organisatie-inrichting. We hebben vier geografische gebieden teruggebracht naar twee en in plaats van vier zijn er nu drie functionele gebieden.

Aanleiding was enerzijds de wens om de organisatie toekomstbestendiger te maken. Mede omdat we na de regionalisering inmiddels alweer zeven jaar in dezelfde structuur werkten. Anderzijds was er de behoefte om de dagelijkse aansturing van de organisatie te versterken. Bijkomend voordeel van de herschikte inrichting is dat het aantal beroepsmatige functies verlaagd is. Hiermee is geld vrijgespeeld om uitdagingen in de begroting op te vangen.

Evaluatie Dekkingsplan 2.0

Dit jaar is het Dekkingsplan 2.0 geëvalueerd. Conclusie: het document uit 2017 is nog steeds een stevig fundament voor de inrichting van de Friese brandweerzorg. Het algemeen bestuur heeft het advies gekregen om een herziene versie van het Dekkingsplan 2.0 opnieuw vast te stellen voor de komende vier jaar. Friese gemeenten hebben sinds eind van het jaar de mogelijkheid een zienswijze kenbaar maken. Op basis daarvan wordt tijdens de vergadering van het algemeen bestuur op 10 maart 2022 een besluit genomen.

Datahuishouding op orde

De evaluatie van het dekkingsplan heeft laten zien dat zien dat wij de manier waarop wij onze paraatheid en andere operationele prestaties analyseren, moeten verbeteren. Begin van het jaar heeft het bestuur ingestemd met het beleidsvoorstel over navigatie en statussen.
Een nieuwe navigatie-applicatie is in gebruik genomen en door meerdere brandweerposten getest. Deze pilot zat eind 2021 in de evaluatiefase, de uitkomsten volgen nog.

Omgevingswet

We liggen nog steeds op schema met de voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Samen met gemeenten hebben we deelgenomen aan regionale werkgroepen en we zijn aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Tijdens de Bestuurscommissie Veiligheid in juni is voorgesteld de komende jaren met hetzelfde budget te blijven werken. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden werkzaamheden en uren twee jaar gemonitord. Daarna weten wij wat de impact van de wet is op onze dienstverlening. De bestuurscommissie is akkoord gegaan met de kosten van in totaal € 300.000. Hiermee kunnen wij inde overbruggingsperiode 2022, 2023 en 2024 incidenteel dekken.

Taakdifferentiatie

Afgelopen zomer is decharge verleend aan de landelijke denktank die onderzocht heeft hoe wij fundamenteel onderscheid kunnen maken tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers.

Een nieuwe stuurgroep heeft opdracht gekregen om een implementatieplan voor de eerste bouwsteen uit te werken. Deze bouwsteen benoemt dat er in beginsel niet langer gewerkt kan worden met gekazerneerde en geconsigneerde vrijwilligers. Op landelijk niveau wordt gesproken over dekking voor de meerkosten van de implementatie en effecten van bouwsteen één. Ten tweede is de opdracht te onderzoeken wat andere wenselijke thema's kunnen zijn om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstelstel.

In opdracht van de minister J en V concludeerden juristen eind van het jaar dat het goed verdedigbaar is dat het Europese recht de taakdifferentiatie niet vereist. Mits het contrast tussen vrijwilligers en beroeps wordt verscherpt. Dit bevestigde de reeds ingezette weg om bouwsteen één te implementeren. Voor nu is deze uitkomst een hoopvolle; er zijn geen draconische maatregelen nodig om de brandweerzorg in Fryslân goed en betaalbaar uit te kunnen voeren.

Energietransitie

De energietransitie brengt nieuwe veiligheidsrisico's voor de leefomgeving met zich mee. Deze zijn grotendeels nieuw en nog onbekend. Allerlei signalen duiden er op dat er nu actie ondernomen moet worden om op de gevolgen in te kunnen spelen. Een voorbeeld is de grote brand in Noardburgum in mei jongstleden. Daarbij kwamen afvaldelen van zonnepanelen in de wijde omtrek terecht. Branden zoals deze gaan steeds vaker voorkomen en vragen om een andere manier van het bestrijden van een incident. Om aan te kunnen sluiten op landelijke ontwikkelingen, startten wij met het opzetten van een meerjarig programma. Om deze transitieperiode te overbruggen is het nodig om € 300.000 aan financiële middelen te reserveren.

Bouwagenda

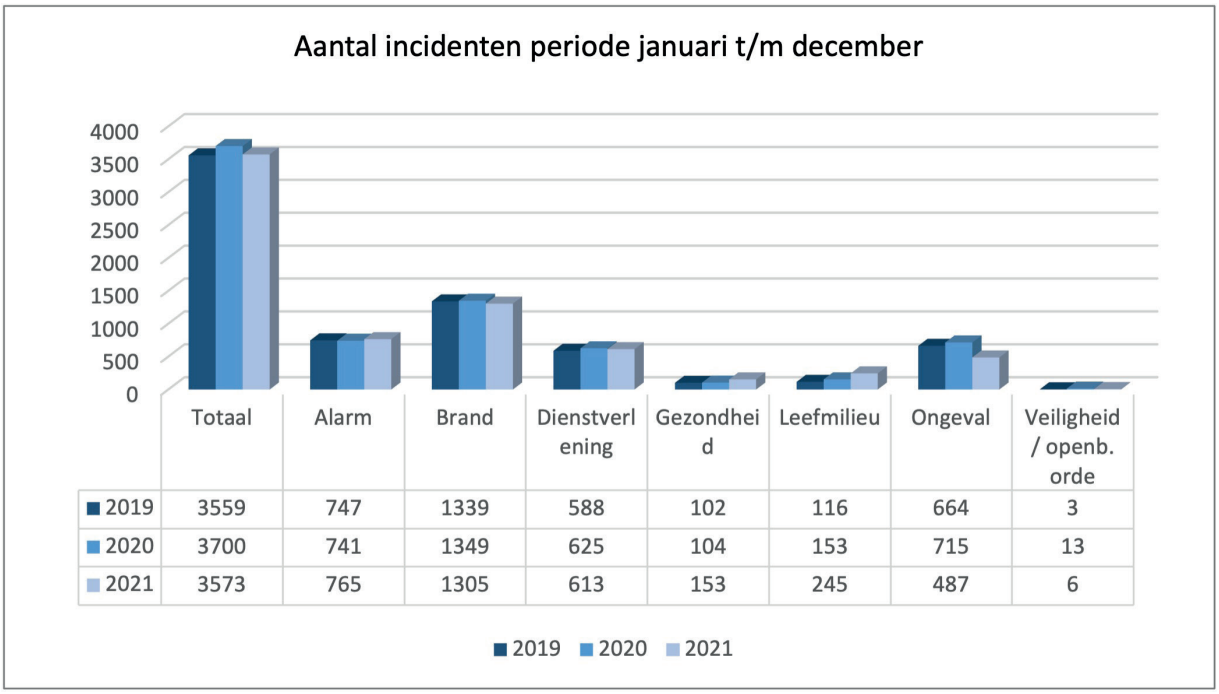
In afwachting van besluitvorming over taakdifferentiatie stelden wij grootschalige nieuw- en verbouwplannen uit. Besluitvorming bleef echter uit en een aantal brandweerposten verkeert in minder goede staat. Daarom is de bouwagenda weer opgestart. Vanwege een financieel risico op de lange termijn is met het dagelijks bestuur afgestemd een eerste tranche uit te voeren. Deze planning loopt tot en met 2026.

4.4. Repressie

Trots zijn we dat het, ondanks opnieuw een lastig jaar, is gelukt onze paraatheid op een hoog niveau houden.

In 2021 zijn we in totaal 3537 keer gealarmeerd voor incidenten. Dat is een daling ten opzichte van 2020 en vergelijkbaar met 2019. Wat opvalt is de toename bij de classificatie leefmilieu. Dit gaat over aantasting van de leefomgeving. Vooral in de zomermaanden zijn veel meldingen van wateroverlast gedaan. Ook in de classificatie gezondheid zien we een stijging ten opzichte van voorgaande jaren. De ambulancedienst is door de brandweer vaker ondersteund met afhijsen of tilwerk. Tot slot valt een daling van het aantal alarmeringen bij de classificatie ongeval op. Het gaat hier veelal om verkeersongevallen.

In 95% van de uitrukken bij prio 1 brand waren we in 2021 op tijd. Hiermee voldoen wij aan de vastgestelde norm in het dekkingsplan 2.0.

	Totaal	Alarm	Brand	Dienstverlening	Gezondheid	Leefmilieu	Ongeval	Veiligheid / openb. orde
2019	3559	747	1339	588	102	116	664	3
2020	3700	741	1349	625	104	153	715	13
2021	3573	765	1305	613	153	245	487	6

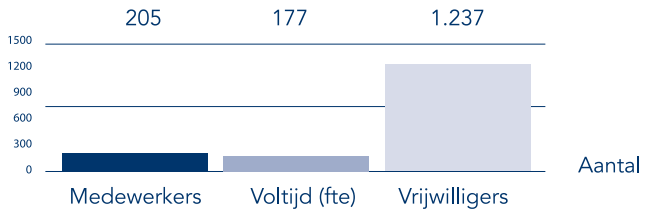
4.5. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Brandweer						
Producten brandweer	37.549.249	1.454.285	-36.094.964	33.505.349	1.073.536	-32.431.813
Dekkingsmiddelen brandweer						
Rijksbijdrage BDuR	-	4.580.064	4.580.064		4.677.153	4.677.153
Gemeentelijke bijdrage	-	30.743.286	30.743.286		30.743.286	30.743.286
	-	35.323.350	35.323.350	-	35.420.439	35.420.439
Totaal saldo van baten en lasten	37.549.249	36.777.635	-771.614	33.505.349	36.493.975	2.988.626
Reservemutaties brandweer	553.386	1.325.000	771.614	649.524		-649.524
Gerealiseerd resultaat brandweer	**38.102.635**	**38.102.635**	**-**	**34.154.873**	**36.493.975**	**2.339.102**

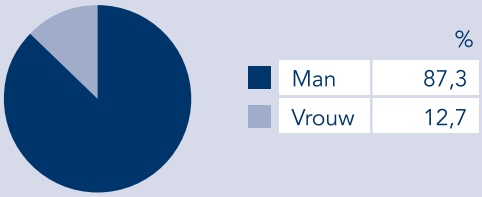
Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 65.

4.6. Feiten en cijfers programma Brandweer

Cijfers medewerkers 2021

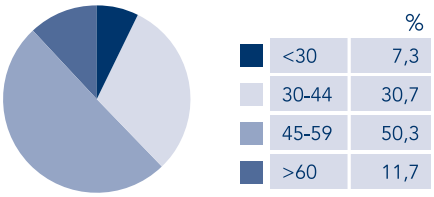

2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	179
Vrouw	26

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	15
30-44	63
45-59	103
> 60	24

Gemiddelde leeftijd: 42 jaar

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2021
Verzuim	2,29	1,9	2,33
Meldfrequentie	0,61	0,42	0,38

5. Programmaverantwoording Organisatie

5.1. Algemeen

VRF kent vanuit het meerjarenbeleidsplan Organisatie 2019-2022 de thema's digitalisering, duurzaam voorbeeldgedrag en uitstekend werkgeverschap. De crisisorganisatie heeft ook dit jaar een groot beroep gedaan op adviserende en regievoerende medewerkers van de verschillende bedrijfsvoeringsafdelingen. Deze medewerkers hebben een belangrijke rol gespeeld bij het zoeken en opzetten van test- en vaccinatielocaties, realiseren van werkplekken voor bron- en contactonderzoek, werven van het personeel en opzetten van een ict-infrastructuur en leveren van ict-middelen. Al deze werkzaamheden vonden naast de reguliere werkzaamheden plaats. Als gevolg hiervan is er minder dan gepland aandacht besteed aan de hierboven genoemde beleidsthema's.

5.2. Behaalde resultaten

Digitalisering
VRF haar belangrijke beleidspeiler is het verhogen en verbeteren van de digitale dienst-verlening. Daarvoor heeft bedrijfsvoering samen met de primaire processen een aantal programma's met een meerjarig karakter opgezet. Het beter inrichten van de i-functie in de organisatie, het (her)formuleren en vaststellen van informatiebeleid en de sturing op projecten zijn daar drie belangrijke voorbeelden van.

Op het gebied van klantgerichte dienstverlening is de GEO-voorziening geïmplementeerd. Deze bevat geografische data voor eigen gebruik en voor partners, waaronder gemeenten. Met het oog op de Omgevingswet is er een koppeling gemaakt met de samenwerkings-omgeving.

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) is samen met de Omgevingswet een aantal keer uitgesteld, maar staat al wel in de startblokken. Binnen het DSO worden alle gegevens over de fysieke leefomgeving geografisch (op de kaart) en tekstueel (wet- en regelgeving) als geheel gepresenteerd en uitgewisseld.

De jeugdgezondheidszorg werkt, met het programma JGZ 3.0, aan haar toekomst-bestendigheid. Hiervan uit wordt er voor alle ouders in Fryslân gewerkt aan het digitaal ontsluiten van 'mijn kinddossier'. De dataveiligheid binnen VRF is in 2021 verbeterd. Hiermee voldoen wij grotendeels aan de AVG, NEN7510 en aan BIO (Baseline Informatie-voorziening Overheid). Vanuit het project BIO/NEN zijn de eerste stappen gezet voor het implementeren van alle eisen. Deze implementatie is eind 2022 gereed (zie ook paragraaf 6.4.10). Ook zijn er een functionaris gegevensbescherming en een privacy-officer in dienst genomen (zie ook paragraaf 6.4.9). Zij hebben onder andere als opdracht om meer bewustzijn te creëren bij onze medewerkers. Ook worden er technische en organisatorische veiligheids-voorzieningen getroffen.

Het publiceren, monitoren en analyseren van data is van groot belang voor het zicht krijgen en houden op de pandemie en levert belangrijke interne stuurinformatie op. Daarom is de Business Intelligence (BI) doorontwikkeld. Het thuiswerken en het op afstand samenwerken is eveneens ondersteund (zie ook paragraaf 6.4.7) en er is een webinarruimte ingericht om zowel elkaar als onze cliënten en stakeholders te bereiken. Dit is in 2021 een effectief middel gebleken om te communiceren.

Duurzaam voorbeeldgedrag
Het dagelijks bestuur heeft eind 2020 de ambities uitgesproken dat de VRF een wezenlijke bijdrage aan de Sustainable Development Goals moet leveren. Deze ambitie krijgt vorm op drie terreinen: mobiliteit, energietransitie en duurzamer organiseren. Voor de brandweerkazernes zijn blauwdrukken opgesteld en deze zijn leidend voor het uitvoeren van de duurzame bouwagenda. Daarnaast hebben we duurzame thuiswerkplekken aangeschaft en worden nieuwe leveranciers langs de duurzaamheidslat gelegd.

Uitstekend werkgeverschap
In 2019 kreeg Veiligheidsregio Fryslân het certificaat Great Place to Work. De ambitie om hier nog vervolgstappen in te zetten is, als gevolg van de coronacrisis in 2020 en 2021, verlegd naar aandacht voor het mentaal welbevinden van medewerkers. Op de Sharepoint 'Corona en je Werk' kunnen medewerkers informatie vinden over (mentaal) fit blijven en (anoniem) hulp inschakelen. Er zijn diverse live-chats georganiseerd, waar medewerkers rechtstreeks vragen konden stellen aan de directie en het leidinggevend kader. Om zicht te houden op de tevredenheid van medewerkers is, ondanks de crisisstand waarin de organisatie verkeert, eind 2021 toch het onafhankelijke medewerkerstevredenheidsonderzoek Great Place to Work uitgevoerd. Deze hebben wij aangevuld met vragen die specifiek betrekking hadden op het roerige jaar 2021. De uitkomst van de enquête en enkele aanvullende onderzoeksvragen hebben onze organisatie wederom het predicaat Great Place to Work opgeleverd: dé erkenning voor goed werkgeverschap, daar zijn we trots op! Met de aandachtspunten uit het onderzoek gaan wij in 2022 aan de slag.

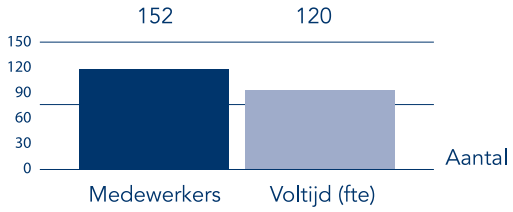
5.3. Wat heeft het gekost?

	Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
	Lasten	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Programma Organisatie						
Organisatie-overhead	13.736.756	183.600	-13.553.156	14.862.067	1.981.845	-12.880.222
Dekkingsmiddelen organisatie						
Gemeentelijke bijdrage		12.558.209	12.558.209		12.558.208	12.558.208
Resultaat voor bestemming	**13.736.756**	**12.741.809**	**-994.947**	**14.862.067**	**14.540.053**	**-322.014**
Reservemutaties organisatie		994.947	994.947		995.112	995.112
Totaalprogramma organisatie	**13.736.756**	**13.736.756**	**-**	**14.862.067**	**15.535.166**	**673.099**

Voor een toelichting op de verschillen wordt verwezen naar Deel II van de jaarrekening, bladzijde 66.

5.4. Feiten en cijfers programma Organisatie

Cijfers medewerkers 2021

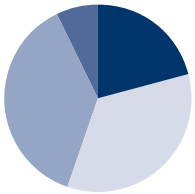
2. Aantal medewerkers	Aantal
Man	74
Vrouw	78

	%
Man	48,7
Vrouw	51,3

3. Leeftijdsopbouw	Aantal
< 30	32
30-44	52
45-59	57
> 60	11

Gemiddelde leeftijd: 43 jaar

	%
<30	21,1
30-44	34,2
45-59	37,5
>60	7,2

4. Verzuimcijfers	2019	2020	2021
Verzuim	2,29	4,37	4,46
Meldfrequentie	0,61	0,69	0,61

6. Paragrafen

6.1. Financiering

Financieringsbeleid en afdekken van risico's

Het financieringsbeleid van Veiligheidsregio Fryslân is erop gericht om de risico's voor langere tijd af te dekken met vastrentende leningen. De omvang en looptijd van deze leningen wordt afgestemd op de omvang en levensduur van de materiële vaste activa en gepland binnen de kaders voor de renterisiconorm. Afhankelijk van de situatie op de kapitaalmarkt en de hoogte van eigen financieringsmiddelen (eigen vermogen, voorzieningen en werkkapitaal) bestaat de mogelijkheid een deel (tot de kasgeldlimiet) kortlopend te financieren. Bij de financiering worden geen zekerheden verstrekt en worden geen afgeleide financiële instrumenten ingezet.

Leningenportefeuille en liquiditeit

In 2021 is een nieuwe langlopende lening aangetrokken van € 20.000.000 voor de geplande investeringen van dit jaar. Het verloop van de lening portefeuille is daarmee als volgt:

Saldo per 1 januari	€	46.686.072
Opname	€	20.000.000 +
Reguliere aflossingen	€	5.194.743 -/-
Saldo per 31 december	**€**	**61.491.599**

Met ingang van de begroting over 2020 wordt een omslagrente gehanteerd van 2% voor het toerekenen van rente aan de programma's. De werkelijke omslagrente wijkt niet significant af van het begrootte percentage.

Kasgeldlimiet

Bij het begrotingstotaal (primitieve begroting) van € 86,4 miljoen is de kasgeldlimiet voor 2021 uitgekomen op € 6,9 miljoen (8,2%). Op diverse momenten gedurende het jaar is sprake geweest van een netto vlottende schuld, tot maximaal € 1,0 miljoen. De kasgeldlimiet werd in 2021 derhalve niet overschreden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm voor 2021 is gesteld op 20% van het begrotingstotaal, ofwel € 16,8 miljoen. Dit betekent dat in 2021 voor maximaal € 16,8 miljoen mocht worden afgelost. In 2021 komt het totaal aan aflossingen op € 5,2 miljoen, dat is ruim onder de renterisiconorm. Bij het samenstellen van de lening portefeuille is ervoor gezorgd dat ook in de toekomst de rente-risiconorm niet wordt overschreden.

Schatkistbankieren

Sinds 15 december 2013 is de 'Wet verplicht schatkistbankieren' van toepassing. Met ingang van deze datum dient Veiligheidsregio Fryslân haar overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Dit met uitzondering van een saldo tot het geldende drempelbedrag, wat voor 2021 is gesteld op € 628.944. De naleving van de regeling voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen in de toelichting op de balans, als onderdeel 'kortlopende vorderingen'. Hieruit blijkt dat het drempelbedrag niet wordt overschreden.

Bespaarde rente FLO-overgangsrecht

In juli 2018 heeft gemeente Leeuwarden zijn verplichting inzake het FLO-overgangsrecht afgekocht bij de VRF. Uit de ontvangen afkoopsom van € 7,8 miljoen is een voorziening gevormd voor de contante waarde van de verplichting per 1 januari 2018 (€ 7,1 miljoen), het restant is gestort in een bestemmingsreserve. Conform het besluit van het algemeen bestuur wordt de met de afkoopsom bespaarde rente gebruikt om de voorziening (die gewaardeerd is op contante waarde) op te renten (tegen de contractueel afgesproken 2,5%), en om rente toe te voegen aan de bestemmingsreserve.

6.2. Weerstandsvermogen en risico-beheersing

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt het weerstandsvermogen omschreven als de relatie tussen de weerstandscapaciteit van de organisatie en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen. Het weerstandsvermogen kan ook worden omschreven als de mate waarin de organisatie in staat is om omvangrijke tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid hoeft te worden aangepast. De weerstandscapaciteit dient dus om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

Beleid

Het beleid rondom weerstandsvermogen en risicobeheersing is vastgelegd in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen 2019-2022'. De hoofdlijnen van dit beleid zijn als volgt.

1. Binnen de gemeenschappelijke regeling wordt geen eigen weerstandscapaciteit aangehouden. In plaats daarvan worden de gemeenten geïnformeerd over de risico's die aanwezig zijn, zodat ze hier rekening mee kunnen houden in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen;
2. In de paragraaf weerstandsvermogen worden naast de reguliere risico's ook de risico's opgenomen die mogelijk structurele impact kunnen hebben op de begroting van de VRF (zie kopje 'structurele risico's').
3. De gemeenschappelijke regeling maakt gebruik van een egalisatiereserve. Deze wordt gebruikt om incidentele schommelingen in het resultaat op te vangen. Het saldo van de egalisatiereserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal.
4. Er wordt geen post onvoorzien aangehouden in de begroting. Het eerder als 'onvoorzien' aangemerkte budget heeft geen relatie met het risicoprofiel, en is daarom omgevormd naar een budget voor bovenmatige personele fricties.

Risico's en weerstandscapaciteit

Sinds de vaststelling van de nota weerstandsvermogen zijn geen wijzigingen opgetreden in de risico's die meewegen voor de weerstandscapaciteit. Dit zijn de volgende zaken:

- Wegvallen van maatwerk- en markttaken: Veiligheidsregio Fryslân voert diverse taken uit die nauw verbonden zijn met de basistaak, maar niet collectief worden uitgevoerd. Voorbeelden hiervan zijn maatwerk Jeugdgezondheidszorg (JGZ), dienstverlening Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en reizigersvaccinaties. Op deze taken wordt deels vast personeel ingezet en er wordt een beroep gedaan op overhead. Daarnaast wordt een winstmarge op deze taken gecalculeerd. Deze zorgt ervoor dat de collectieve basistaak goedkoper wordt. Wegvallen van deze taken zorgt voor zowel incidentele fricties als het vervallen van structurele dekking;
- Fysieke en psychische schade door werkzaamheden: het optreden van personeel en vrijwilligers bij incidenten kan fysieke en psychische schade opleveren, die niet altijd goed te verzekeren is. De gevolgen hiervan kunnen verstrekkend zijn, bijvoorbeeld blijvende arbeidsongeschiktheid.
- Het niet kunnen werven van voldoende kwalitatief personeel, waardoor de taak-uitvoering in gevaar komt: bij de huidige arbeidsmarkt is het lastig om voldoende kwalitatief personeel te werven. Dit probleem doet zich voor bij alle organisatie-onderdelen. Het gevolg kan zijn dat de kwaliteit van de dienstverlening onder druk komt of alleen kan worden gerealiseerd tegen onevenredig hoge kosten.

Weerstandscapaciteit

De gemeenschappelijke regeling heeft geen eigen weerstandscapaciteit. De risico's die zich voordoen worden daarom in beginsel afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Structurele risico's

Voor de komende jaren zijn enkele grote structurele risico's aangemerkt, dit betreft:

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
Door deze wet vallen de meeste ambtenaren per 1 januari 2020 onder het private arbeidsrecht. Personeel in dienst van veiligheidsregio's zijn hiervan voorlopig uitgezonderd, mede door de bijzondere rechtspositie van brandweervrijwilligers. Ook in 2022 kan nog gebruik worden gemaakt van deze uitzonderingspositie. De incidenteel beschikbare middelen van € 100.000 blijven staan tot volgend jaar. Ondertussen is een werkgeversvereniging opgericht, die nodig is om straks tot arbeidsvoorwaarden te komen die passen bij de nieuwe wet. De veiligheidsregio's kunnen hierdoor snel handelen wanneer het personeel van de veiligheidsregio's onder de Wnra valt.

Taakdifferentiatie brandweervrijwilligers
De huidige rechtspositie voor brandweervrijwilligers is in strijd met Europese wet- en regelgeving. In de zomer van 2021 is decharge verleend aan de landelijke denktank die onderzocht heeft hoe fundamenteel onderscheid te maken is tussen brandweervrijwilligers en beroepsmedewerkers. Een nieuwe stuurgroep heeft opdracht gekregen om een implementatieplan voor de eerste bouwsteen uit te werken. Het uitgangspunt: in beginsel kan er niet langer gewerkt worden met gekazerneerde en geconsigneerde vrijwilligers. Op landelijk niveau wordt gesproken over dekking voor de meerkosten van de implementatie en effecten van bouwsteen één. Ten tweede is de opdracht te onderzoeken wat andere wenselijke thema's kunnen zijn om toe te werken naar een toekomstbestendig brandweerstelstel.

In opdracht van de minister J en V concludeerden juristen eind van het jaar dat het goed verdedigbaar is dat het Europese recht geen taakdifferentiatie vereist, op voorwaarde dat het onderscheid tussen vrijwilligers en beroeps duidelijker wordt. Dit bevestigt de juistheid van de reeds ingezette weg om bouwsteen één te implementeren. Hierdoor zullen de initieel verwachte extra kosten lager uitvallen. Daarentegen is het zeker dat voor de implementatie van deze bouwsteen structureel extra kosten moeten worden gemaakt. Het is nog onduidelijk wie deze kosten gaat dragen.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's
Tien jaar na de invoering van de Wet veiligheidsregio's heeft de evaluatiecommissie Wet veiligheidsregio's onderzocht hoe de wet- en regelgeving uitpakt. In opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid is onderzocht of de wet aansluit bij de huidige situatie. Ook is onderzocht of de wet ons voldoende voorbereidt op toekomstige dreigingen, maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in de crisisbeheersing in het algemeen. Het nieuwe kabinet zal in 2022 met de conclusies en aanbevelingen aan de slag gaan. Dan wordt ook duidelijk welke veranderingen dit voor Veiligheidsregio Fryslân met zich meebrengt. We verwachten dat deze beperkt zijn; dankzij aanpassingen in onze organisatie-structuur voldoen wij voor een deel al aan de aanbevelingen.

Evaluatie wet gemeenschappelijke regelingen
De evaluatiecommissie Wgr heeft haar onderzoeksrapport naar de doeltreffendheid en effecten van de Wet veiligheidsregio's en onderliggende regelgeving in de praktijk uitgebracht. De commissie concludeert in haar rapport dat vernieuwing van de Wet veiligheids-regio's noodzakelijk is en heeft hiervoor aanbevelingen gegeven. Dit onderwerp zal door het nieuwe kabinet worden behandeld. Ondertussen is de branche wel aan de slag met de aanbevelingen van de commissie. Het is op dit moment nog onduidelijk welke impact dit gaat hebben.

Omgevingswet
De komst van de Omgevingswet (per 1 juli 2022) bevordert de integrale afweging als het gaat om besluiten in de fysieke leefomgeving. Alle aspecten die van invloed zijn, moeten meegenomen worden; en dus zeker ook veiligheid en gezondheid. De introductie van de Omgevingswet gaat nog steeds met veel onzekerheden gepaard. Zo ook wanneer het gaat over hoe groot de vraag vanuit gemeenten daadwerkelijk gaat worden. Het is daarom onzeker op welke wijze de kosten zich zullen ontwikkelen.

Functioneel leeftijdsontslag (FLO)
Door de landelijke netto afspraak hebben wijzingen in diverse wet- en regelgeving, zoals cao-verhogingen, directe financiële gevolgen op het FLO. Ontwikkelingen in de CAO gemeenten en de afschaffing van de levensloopregeling kunnen ervoor zorgen dat de bestemmings-reserve eerder uitgeput is dan waarmee op het moment van overname rekening is gehouden.

Rente
Op dit moment zijn de financieringslasten erg laag door de huidige rentesystematiek levert dit een voordeel op voor de gemeenten. Echter bij een stijgende marktrente zal de rentelast hoger worden dan de beschikbare uitzetting van de kapitaalslasten, wat resulteert in een direct nadeel voor de gemeenten.

Datadiefstal
Naar aanleiding van een geval van datadiefstal uit de GGD-systemen die worden gebruikt in de Covid-19 bestrijding, waarover veel publiciteit is geweest, is de Autoriteit Persoons-gegevens begin februari 2021 bij een tweetal direct bij die datadiefstal betrokken GGD'en en de landelijke koepelorganisatie GGD Ghor Nederland, die de betreffende IT-systemen voor alle regionale GGD'en beheert, een onderzoek gestart naar het gebruik van die systemen en de naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming.
Alhoewel GGD Fryslân niet direct betrokken is in het onderzoek zijn de bevindingen van de Autoriteit Persoonsgegevens ook relevant voor GGD Fryslân, omdat de betreffende IT-systemen door alle GGD'en worden gebruikt. De door de Autoriteit Persoonsgegevens benoemde verbeterpunten zijn en worden, waar nodig, ook binnen GGD Fryslân geïmple-menteerd. Hierover vindt ook continue afstemming plaats met GGD Ghor Nederland en de overige GGD'en.

Coronacrisis
De coronacrisis doet een beroep op ons aanpassings- en uithoudingsvermogen.
Ruim anderhalf jaar anticiperen we op de golven van de pandemie, voeren we extra taken uit binnen de crisisorganisatie en proberen we zo goed mogelijk onze reguliere taken uit te voeren. Naast de (zorg)inhoudelijke taken die de GGD en crisisorganisatie uitvoeren, heeft de crisis ook invloed op ondersteunende en adviserende taken. De afdelingen Facilitair, Informatiemanagement & ICT, Financiën en Personeel & Organisatie leveren veel extra denk- en uitvoeringswerk. In dit proces worden de additionele taken zeer zorgvuldig opgepakt, maar op een later tijdstip zou kunnen blijken dat een genomen beslissing toch financiële gevolgen heeft anders dan was voorzien. In het geval van bijvoorbeeld het aangaan van huurcontracten voor nieuwe test- of vaccinatielocaties of voor de inhuur van personeel zouden de verplichtingen langer door kunnen lopen dan de vergoeding vanuit VWS. In het geval zich dergelijke gevallen voordoen, dan zullen de effecten incidenteel van aard zijn en geen structurele gevolgen hebben voor de begroting.

Financiële kengetallen

Van de in het BBV opgenomen kengetallen zijn vier van toepassing bij Veiligheidsregio Fryslân. Deze kengetallen zijn als volgt uitgewerkt:

Kengetallen	Jaarverslag 2020	Begroting 2021	Jaarverslag 2021
Netto-schuldquote	57,15%	82,66%	30,37%
Netto-schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	57,15%	82,66%	30,37%
Solvabiliteit	7,78%	1,72%	10,01%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0-

Netto-schuldquote
De netto-schuldquote weerspiegelt het schuldenniveau van de organisatie ten opzichte van de exploitatie. Hoe hoger het getal, des te groter de netto-schuld ten opzichte van het begrotingstotaal. Dat de netto-schuldquote veel lager is dan begroot, wordt vooral veroorzaakt doordat de geplande langlopende lening niet in die omvang is aangetrokken.

Solvabiliteit
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen, en wordt berekend als het aandeel eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen (balanstotaal). In de in de nota's weerstandsvermogen en reserves/voorzieningen is vastgelegd dat de aangehouden reserves minimaal zijn. Anderzijds leiden de kapitaalintensieve activiteiten tot een hoge mate van externe financiering. De solvabiliteit is als gevolg van deze factoren laag. De solvabiliteit is hoger dan begroot, door het niet uitgeven van gereserveerde bedragen voor in te halen werkzaamheden.

6.3. Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid rondom het beheer van de gebouwen die Veiligheidsregio Fryslân in eigendom heeft. Wij hebben onderstaande gebouwen in eigendom/beheer.

- Het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg.
- 66 Brandweerkazernes, waarvan 48 in eigendom.
- 48 locaties voor JGZ, allen gehuurd.
- Het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC), ondergebracht bij de meldkamer. Dit pand betreft deels eigendom en wordt vanaf medio 2021 gehuurd.

Daarnaast zijn er tijdens de COVID pandemie vijf panden gehuurd ten behoeve van vaccineren en zeven panden gehuurd om in gebruik te nemen als testlocatie.

Kwaliteitsniveau
Als grondslag voor het beheer en onderhoud van kapitaalgoederen worden vaak de NEN-2767 richtlijnen toegepast. De NEN-2767 is een breed toegepaste wijze van conditiemeting, waarmee de technische kwaliteit van bouw- en installatiedelen op een objectieve manier wordt vastgelegd. Er zijn zes niveaus, die verschillen in kwaliteit aangeven Niveau 1 is 'uitstekend', niveau 6 is 'zeer slecht'. Ons streven bij het beheer en onderhoud is net als voorgaande jaren conditiescore 3. De score betekent dat wij een 'redelijk conditie' nastreven. Plaatselijk zichtbare veroudering vinden wij acceptabel, zolang de functievervulling van bouw- en installatiedelen niet in gevaar komt. Bij de huurlocaties streven wij er naar om een vergelijkbaar kwaliteitsniveau vast te leggen in de huurovereenkomsten.

Op basis van dit uitgangspunt hebben wij onderhoudsvoorzieningen gevormd. Middels een onderhoudsvoorziening worden de lasten van groot onderhoud over de jaren geëgaliseerd. De dotatie aan de voorziening (met andere woorden: de jaarlijkse lasten) is het gemiddelde bedrag van het groot onderhoud dat de komende 30 jaar gepland is. Wettelijk gezien moet dit eens in de vijf jaar, maar in de praktijk hanteren wij een richtlijn van eens in de drie jaar.

Het uitgevoerde onderhoud is in 2021 niet volledig volgens plan verlopen. Een belangrijke oorzaak hiervoor betreft de coronacrisis. Doordat er op grond van rijksbeleid periodiek test- en vaccinatielocaties zijn op- en afgebouwd, is de inspanning van de organisatie minder gericht geweest de reguliere taken, zoals het onderhoud van het reguliere vastgoed. In 2022 zal dan ook een inhaalslag moeten worden gemaakt.

Investeringen
Eerder hebben we grootschalige nieuwbouw- en verbouwplannen uitgesteld, in afwachting van besluiten over taakdifferentiatie. Een aantal brandweerposten bevindt zich in minder goede staat waardoor in overleg met de Bestuurscommissie Veiligheid de bouwagenda weer is opgestart. Op basis van een nieuwe planning en financiële doorrekening is het toekomstperspectief geschetst voor de uitvoering van deze bouwagenda. De komende vijf jaar voeren we de plannen voor meerdere posten uit. De financiële lasten zijn, op basis van het prijspeil medio 2021, tot 2040 gedekt in de meerjaren investeringsplanning. Om te borgen dat de planning, kwaliteit en kosten van de uitvoering van bouwagenda binnen de gestelde kaders blijven, is in 2021 een stuurgroep bouwagenda opgericht, waarin verschillende specialisaties zijn opgenomen. Hiermee beogen wij eventuele verassingen tijdig te onderkennen, zodat er eventueel gepast en tijdig ingegrepen kan worden.

6.4. Bedrijfsvoering

6.4.1. Inleiding

Door de afdeling Bedrijfsvoering wordt een bijdrage aan een veilig en gezond Fryslân geleverd door de kerntaken van VRF (brandweerzorg, crisisbeheersing en publieke gezondheidszorg) zo pro-actief, gericht en effectief mogelijk te adviseren en ondersteunen.

De afdelingen Communicatie, Informatiemanagement, Huisvesting en facilitaire zaken, Inkoop, Juridische zaken, P&O, Financiën en Administratie werken intensief samen met Brandweer, GGD en Crisisbeheersing. Bedrijfsvoering faciliteert, adviseert en bewaakt de grenzen. Door deze taken centraal te beleggen, worden de kosten en de kwetsbaarheid verlaagd terwijl de kwaliteit van de primaire processen hoger wordt. In deze paragraaf Bedrijfsvoering besteden we aandacht aan de onderwerpen, die bijdragen aan het inzicht van het bestuur.

6.4.2. Toekomstbestendige Bedijfsvoering

Op 1 juli 2020 werd de begroting 2021 vastgesteld en daarmee werd het proces rondom Toekomstbestendige Bedrijfsvoering (TBB) afgesloten. Het proces begon met een benchmark waarbij de toereikendheid van de ondersteunende diensten werd beoordeeld.
Deze benchmark toonde aan dat de kwaliteit van de ondersteunende diensten onder druk stond. Door middel van een vervolgonderzoek is concreet gemaakt welke risico's hierdoor werden gelopen en welke investering er nodig was om deze af te dekken. Middels de begroting 2021 zijn de noodzakelijke financiële middelen beschikbaar gesteld.

Het uitgangspunt was om in 2020 te starten met de eerste kwaliteitsverbetering. Door de coronacrisis hebben diverse werkzaamheden vertraging opgelopen waardoor een deel van de activiteiten voor kwaliteitsverbetering doorliepen naar 2021. Middels de eerste begrotingswijziging zijn de financiële middelen overgeheveld naar 2021. In 2021 zijn grote en noodzakelijke stappen gezet om de bedrijfsvoering te verbeteren en toekomstbestendig in te richten. Een groot deel van de beschikbare middelen is omgezet in kennis, nieuwe systemen en extra formatie. Denk hierbij aan ict-systemen, het aanstellen van extra menskracht bij P&O, Communicatie, Informatiemanagement, Huisvesting en facilitair en Financiën. Ook hebben wij externe expertise ingehuurd om het fundament voor informatiemanagement VRF te versterken.

6.4.3. Investeren in informatievoorziening (digitalisering) en ICT

Hierbij verwijzen wij naar bovenstaande en hoofdstuk 5 Programmaverantwoording Organisatie, organisatiethema digitalisering en naar paragraaf 6.4.2 Toekomstbestendige Bedrijfsvoering.

6.4.4. Begroting 3.0

In 2021 is het traject 'Begroting 3.0' doorlopen. Wij onderzochten hoe wij het bestuur en de gemeenteraden in de toekomst het beste kunnen informeren en welke begroting daarbij past. De uitkomst is dat we vanaf 2023 met het programma Gezondheid en het programma Veiligheid gaan werken. Dit laatste programma valt uiteen in het programma Brandweer en het programma Crisisbeheersing. Het programma Organisatie komt te vervallen. Deze opzet wordt gehanteerd in de meerjarenbeleidsplannen 2023-2026 en passen wij daarna toe in de toekomstige kaderbrieven, begrotingen en jaarstukken.

6.4.5. Tevredenheid bestuur

In de periode van november 2020 tot februari 2021 is er een tevredenheidsonderzoek onder bestuurders gehouden. Daaruit blijkt dat zij positief gestemd zijn over zaken als de bestuurlijke inrichting, de wijze van overleggen, de behandeling én de voorbereiding van de onderwerpen. Uiteraard is er ook een aantal verbeterwensen. Het plan van aanpak om de verbeter-punten door te voeren is op 15 december 2021 door het Algemeen Bestuur vastgesteld en wordt in 2022 uitgevoerd.

6.4.6. Betaaltermijn

VRF streeft ernaar om facturen snel te betalen. Deze doelstelling is vertaald in de ambitie om 95% van de facturen binnen 14 dagen te betalen. Dit percentage is de afgelopen jaren behaald. In 2021 liep de betaaltermijn, als gevolg van een verdubbeling van de administratieve lasten door de corona activiteiten (35.969 facturen afgedaan), logischerwijs iets op, namelijk naar 82,9% (gemiddelde betaaltermijn van 17 dagen).

6.4.7. Bewust en hybride werken

Het project Bewust Werken is afgerond. Er is overgestapt op werken met SharePoint en Teams en iedereen heeft een eigen device. Dit maakt het werk flexibeler en gemakkelijker: er kan altijd en overal worden gewerkt, er is toegang tot data en samenwerken gaat makkelijker.
De afgelopen periode heeft de meerwaarde van Bewust Werken zich bewezen.
De voorzieningen voor thuiswerken en veel digitaal overleggen waren, voordat corona haar intrede deed, getroffen en maakte op afstand werken direct mogelijk.

De coronacrisis heeft groot effect op de manier van werken. Het thuiswerken en de anderhalve metersamenleving heeft beperkingen met zich meegebracht. Ook heeft het ons geïnspireerd om anders naar de manier van werken en het gebruik van de werklocaties te kijken. Het gedeeltelijk thuis- en op kantoor werken zal blijven, ook na de crisis. Dit onderdeel van hybride werken kan van invloed zijn op de huisvesting. Dit wordt momenteel onderzocht. Zodra hierover en over de investering die dit vraagt meer duidelijk is, wordt het bestuur geïnformeerd.

6.4.8. Opbouw personeel

In onderstaand overzicht is de formatie van VRF vermeld in fte (excl. corona GGD) voor de periode 2021.

Kolom	Personeelslid	Uitzendkracht/ extern	Stagiair	Eindtotaal
ORG	101,12	16,50	2,11	119,73
CB	26,67	3,12	2,00	31,79
GGD	347,07	40,83	46,18	434,08
BRW	172,19	5,00		177,19
Eindtotaal	**647,05**	**65,45**	**50,29**	**762,79**

6.4.9. Verzuim

Gezonde medewerkers	95,28%
Verzuimpercentage	4,72%
Meldfrequentie	0,54

In 2021 was het verzuimpercentage 0,28% hoger dan in 2020. De meldingsfrequentie is 0,10 lager dan in 2020. Concreet betekent dit dat medewerkers zich in 2021 minder vaak ziekmeldden. De ziekteduur was gemiddeld wel iets langer dan in 2020. Overigens staan deze ziektecasussen los van uitval door het coronavirus, daarvan waren medewerkers relatief gezien kort uit de roulatie.

6.4.10. Privacy

Er zijn organisatorische en technische maatregelen getroffen om de privacy binnen de verwerking van persoonsgegevens verder te waarborgen. De functionaris gegevens-bescherming en privacy-officer zien toe op de toepassing van de privacywetgeving en rapporteren hierover aan de directie en het dagelijks bestuur (rapportage 2021 wordt voor de zomer 2022 aangeboden). Het doel is om het aantal incidenten te voorkomen, te beperken en af te laten nemen.

6.4.11 BIO en NEN7510

De BIO (Baseline Informatievoorziening Overheid) is het normenkader op het gebied van informatieveiligheid. Het Veiligheidsberaad, waarin de voorzitters van de 25 Veiligheidsregio's zitting hebben, heeft een toenemende behoefte aan meer samenwerking op het gebied van informatieveiligheid. De aanleiding hiervoor is:

a) De dreigingen en de risico's op hacking nemen toe.
b) De financiële kosten en het afbreukrisico dat een veiligheidsregio loopt als ze daadwerkelijk getroffen wordt door een hack is groot.
c) Veiligheidsregio's hebben een voorbeeldfunctie richting ketenpartners en een collectieve verantwoordelijkheid, waarbij elke regio zo zwak is als de zwakste schakel.

Om hierop in te spelen is landelijk het Versnellingsplan Informatieveiligheid gestart. Dit verplicht iedere veiligheidsregio om op 1 januari 2023 te voldoen aan de BIO en de bijhorende GGD aan de NEN 7510. Ook voor het aansluiten van VRF op het landelijke vertrouwelijke Informatie-uitwisselingssysteem (waarschuwt bij cyberaanvallen) van het Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) is voldoen aan de BIO noodzakelijk. VRF is gestart met de voor-bereidingen en in 2022 heeft de implementatie prioriteit.

6.4.12. Integriteitsbeleid

VRF wil een integere organisatie zijn en laat dit terugkomen in haar kernwaarden: betrokken, betrouwbaar en professioneel. In dit kader is binnen VRF integriteitsbeleid opgesteld. Doelstelling van dit beleid is om het onderwerp integriteit onder de aandacht te brengen, bespreekbaar te maken, helderheid te verschaffen over wat wordt verwacht van medewerkers en management en hoe om te gaan met eventuele misstanden. Integriteit is ook een vast onderdeel van de dag voor nieuwe medewerkers: de directeur gaat met de medewerkers in gesprek over integriteit en de kernwaarden. In deze bijeenkomst neemt hij ook bij iedereen de eed of belofte af. Ook wordt voor elke medewerker een Verklaring Omtrent Gedrag aangevraagd.

6.4.13. Gedragscode

De gedragscode is bedoeld om rechten en plichten, procedures en sancties, die wettelijk zijn vastgelegd, te concretiseren naar algemeen geldende gedragsregels voor het handelen binnen en buiten VRF. Het is een middel dat houvast biedt bij de dagelijkse zuivere en professionele omgang met de klant en met elkaar en is een uitwerking van het integriteits-beleid. De gedragscode geldt voor alle medewerkers in dienst van VRF, inclusief vrijwilligers en ook voor andere personen die werkzaamheden verrichten voor VRF, zoals stagiaires, uitzendkrachten en ZZP'ers. Van al deze medewerkers wordt verwacht dat zij te allen tijde conform deze afspraken professioneel en hoogwaardig handelen.

6.5. Verbonden partijen

Definitie Verbonden Partij

Een Verbonden Partij (VP) is een privaat- of publiekrechtelijke organisatie waarin de VRF een financieel én een bestuurlijk belang heeft. Er is sprake van een financieel belang als de VRF aansprakelijk is bij het niet nakomen van de verplichtingen door de rechtspersoon. Er is sprake van een bestuurlijk belang als de VRF vertegenwoordigd is in het bestuur of zeggenschap daarin kan uitoefenen. Gelet op deze kwalificaties van belang kent de VRF geen verbonden partijen. Hieronder wordt Stichting BON waarmee de VRF een nauwe betrokkenheid heeft genoemd.

Stichting BON

De bestuurlijke deelname, samen met de veiligheidsregio's Groningen en Drenthe, in de Stichting Brandweeropleidingen Noord (BON) benadert de definitie van een verbonden partij. Er is echter volgens de statuten geen sprake van een financieel belang in de stichting.
De stichting is aandeelhouder in de BON B.V. De BON B.V. heeft een 100%-deelneming in Oefencentrum Noord B.V. en Brandweeropleidingen Noord B.V. De BON factureert de afgenomen dienstverlening (opleiden of oefenen). Stichting BON is daarom formeel geen verbon-den partij.

6.6. Covid-19

Het jaar 2021 stond wederom in het teken van de pandemie. Het hele jaar is de organisatie bezig geweest met de bestrijding ervan.

Gedurende het jaar bewoog de aard van de landelijke opdracht van het Ministerie van VWS mee met de epidemiologische situatie in Nederland. Als GGD Fryslân is dit meebewegen binnen de clusters Bron – en Contactonderzoek (BCO), Testen, Vaccineren steeds gelukt.

Er waren grote pieken en dalen in het aantal besmettingen en daarmee ook in het aantal bron- en contactonderzoeken en testafnames. Aan het begin van het jaar hadden we te maken met nog hoge aantallen besmettingen, in de loop van het voorjaar en de zomer was er een sterke afname maar begin oktober nam het aantal besmettingen weer toe.

Het venijn zat in de staart

Voor onze organisatie zat het venijn in de staart van 2021. De vaccinatiecampagne is op 15 januari 2021 met 334 vaccinaties gestart op de vaccinatie locatie in het WTC Leeuwarden. In maart en april openden ook de locaties in Drachten, Sneek, Heerenveen, Dokkum, Franeker, Koudum en Appelscha hun deuren. Voor de Waddeneilanden volgden wij samen met de gemeenten aldaar een 'eigen' vaccinatiestrategie, na goedkeuring van het RIVM en VWS.

Op het hoogtepunt van deze eerste vaccinatiecampagne zijn er in één week 53.486 friezen gevaccineerd. Na deze piek nam het aantal vaccinaties af. Daarom werdende locaties in Appelscha, Koudum en Franeker in augustus gesloten. De overgebleven locaties schaalden wij af of brachten wij in 'slaapstand'.

Het wijk- en doelgroepgericht vaccineren startte op 2 juni met een landelijke primeur van de vaccinatiebus. In de periode die daarop volgde heeft de bus op ruim 30 verschillende locaties tussen Holwerd en Wolvega gestaan en zijn er in de bus 5.555 vaccinaties gezet. Daarnaast zijn er 3.069 vaccinaties gezet op diverse pop-up locaties in bestaande wijk- en/of dorpsgebouwen, scholen en medische centra. Ook zijn diverse vaccinatie momenten georganiseerd voor specfieke doelgroepen zoals het AZC en de maatschappelijke opvang.

In november zijn de locaties klaargestoomd voor het boosteroffensief dat op 19 november startte in Dokkum. In de maanden november en december volgden 195.500 boostervaccinaties voor Friese burgers, met een record van 81.356 in de laatste week van 2021.

In totaal zijn er in 2021 954.228 vaccinaties bij Friese burgers gezet. Om dit te realiseren heeft GGD Fryslân samengewerkt met diverse partners, waaronder Tempo Team, de Friese Huisartsen Vereniging, Heelkunde Friesland, Rode Kruis, NHL/Stenden, ROC Friese Poort, Licomar, Kijlstra, de Friese gemeenten, de Friese apothekers vereniging, Arriva en GGD GHOR Nederland.

Boostervaccinatie

Op 2 november kwam de landelijke opdracht om te komen tot een boostercampagne. In een tijdsbestek van twee weken hebben we als GGD Fryslân de start van de booster vaccinatie-campagne weten te realiseren. In de weken daarna is de opdracht verzwaard van alle 60-plussers naar alle 18-plussers die voor eind januari 2022 een boostervaccinatie moeten kunnen krijgen. Om deze opdracht te kunnen volbrengen moest de oorspronkelijke opdracht van 6.100 vaccinaties in week 49 in omhoog naar 60.000 vaccinaties per week in week 52. Een hele grote opgave waardoor er enorm opgeschaald moest worden in lijnen, locaties en personeel.

Een greep uit de acties die we hebben ondernomen:

- Lean specialist ingezet voor het optimaliseren processen en priksnelheid.
- Inzet defensie gerealiseerd.
- Huisartsen opgeroepen om ondersteuning te bieden bij medisch toezicht op locaties en het zetten van boostervaccinaties bij instellingen zonder medische dienst.
- Inzet van eigen GGD / VRF medewerkers.
- Beroep gedaan op netwerkpartners bij gemeentes, in de zorg, het onderwijs en de horeca.
- Prikevents voor zorgmedewerkers en eigen personeel georganiseerd.
- Een beroep gedaan op vrijwilligers. (EHBO, verkeersregelaars etc.)

Bron- en Contactonderzoek

Ook op het gebied van testen en bron- en contactonderzoek hadden we te maken met een grote opgave. Van het klaarstaan voor een basisvolume van 1.500 testen per dag naar een basisvolume van 6.000 per dag begin december. Ook het testen van alle niet mobiele thuiswonenden en de bewoners van instellingen zonder medische dienst maakte deel uit van de GGD-opdracht. Een opdracht die we uiteindelijk hebben volbracht.

Aantal medewerkers Coronaorganisatie

Onderdeel	Totaal aantal medewerkers
GGD Cluster Bron- en contactonderzoek	379
GGD Cluster Testen, Advies & Triage	696
GGD Cluster vaccineren Corona	1446
GGD Uitvoeringsteams Corona	81
Eindtotaal	**2602**

Testen

Aantal uitgevoerde testen in 2021

Maand	Aantal testen
januari	41.281
februari	34.390
maart	68.593
april	60.650
mei	38.713
juni	19.304
juli	36.719
augustus	18.146
september	29.574
oktober	32.235
november	93.609
december	65.151
Totaal	**538.365**

Bron- en Contactonderzoeken

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

Maand	Aantal BCO's	Fase
januari	6.566	M.n. fase 1 en 3
februari	4.810	M.n. fase 1
maart	6.400	M.n. fase 1 en 3
april	6.117	M.n. fase 1
mei	3.959	M.n. fase 1
juni	723	M.n. fase 1
juli	4.313	M.n. fase 1 t/m 5 (m.u.v. 2)
augustus	2.747	M.n. fase 1
september	3.164	M.n. fase 3
oktober	4.861	M.n. fase 1, 3 en 4
november	20.025	M.n. fase 5
december	18.918	M.n. fase 4 en 5
Totaal	**82.603**	**-**

Vaccineren

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

	2021					
	Week 47	**Week 48**	**Week 49**	**Week 50**	**Week 51**	**Week 52**
Aantal boosters gezet	2450	8875	20300	35150	44375	85575

Totaal aantal gezette vaccinaties

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

2021	
Totaal gezette 1e prikken	399.000
Totaal gezette 2e prikken	355.300
Totaal gezette 3e prikken	4.900
Totaal gezette boosters	196.700
Totaal	**955.900**

Verantwoording GGD

Aantal uitgevoerde onderzoeken in 2021

Kostensoort	Meerkosten 2021
Bron- en contactonderzoek	12.655.997
Bemonstering	15.762.262
COVID-19 vaccinatie	31.265.917
Overige Meerkosten	
Infectieziektebestrijding (IZB)	757.058
Ondersteuning	1.507.983
Subtotaal	*2.265.042*
Minder baten (verrekend met minder lasten)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	179.612
Reizigerszorg	259.918
Overig	-146.957
Subtotaal	*292.573*
Totaal meerkosten	**62.241.791**

Deel II Jaarrekening 2021

Veiligheidsregio Fryslân

7. Jaarrekening

7.1. Balans per 31 december 2021

ACTIVA	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste activa				
Materiële vaste Activa				
Investeringen met een economisch nut		64.637.174		67.851.724
Vlottende activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	4.807.458		4.722.339	
Rekening-courant verhouding met het Rijk	24.308.557		780.968	
Overige vorderingen	1.953.523		1.466.966	
		31.069.538		**6.970.273**
Liquide middelen		**459.378**		469.554
Overlopende activa				
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel van:				
- het Rijk			203.095	
- overige Nederlandse overheidslichamen	16.226		97.034	
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingskjaren komen	1.294.631		2.485.451	
		1.310.857		**2.785.581**
		97.476.946		**78.077.132**
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen Vermogen				
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	2.092.965		428.065	
Bestemmingsreserves	4.675.077		1.856.970	
Gerealiseerd resultaat	2.985.062		3.790.666	
		9.753.104		**6.075.701**
Voorzieningen				
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	8.189.980		7.777.145	
Voorzieningen ter egalisatie van lasten	1.427.620		1.221.895	
		9.617.599		**8.999.040**
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer				
Onderhandse leningen van:				
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen		**61.482.871**		**46.686.071**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypischelooptijd korter dan 1 jaar				
Kasgeldlening	-		6.000.000	
Overige schulden	10.375.945		7.784.996	
		10.375.945		**13.784.996**
Overlopende passiva				
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel van:				
- het Rijk	1.769.569		203.620	
- overige Nederlandse overheidslichamen	274.559		227.303	
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgend begrotingsjaar komen	4.203.298		2.100.400	
		6.247.427		**2.531.324**
		97.476.945		**78.077.132**

7.2. Overzicht baten en lasten 2021 - deel 1

	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Realisatie 2021			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
Programma Gezondheid										
Pijler 1	14.363.619	241.496	-14.122.123	14.598.275	50.290	-14.547.985	16.544.201	2.679.567	-13.864.634	683.351
Pijler 2	9.527.232	2.999.471	-6.527.761	9.784.442	2.962.835	-6.821.607	9.672.592	3.157.861	-6.514.731	306.876
Pijler 3	1.539.149	948.695	-590.454	1.579.327	966.208	-613.119	61.111.449	60.676.050	-435.399	177.720
Pijler 4	1.680.412	1.680.412	-	1.677.826	1.677.826	-	1.500.284	1.500.284	-	-
	27.110.412	5.870.074	-21.240.338	27.639.870	5.657.159	-21.982.711	88.828.526	68.013.762	-20.814.764	1.167.947
Dekkingsmiddelen gezondheid										
Gemeentelijke bijdrage		20.892.338	20.892.338	-	21.034.920	21.034.920		21.034.920	21.034.920	-
	-	20.892.338	20.892.338	-	21.034.920	21.034.920	-	21.034.920	21.034.920	-
Totaal saldo van baten en lasten	27.110.412	26.762.412	-348.000	27.639.870	26.692.079	-947.791	88.828.526	89.048.682	220.156	1.167.947
Reservemutaties gezondheid	*102.000*	*450.000*	*348.000*	*102.000*	*1.049.791*	*947.791*	*102.000*	*287.902*	*185.902*	*-761.889*
Totaal programma gezondheid	**27.212.412**	**27.212.412**	**-**	**27.741.870**	**27.741.870**	**-**	**88.930.526**	**89.336.584**	**406.058**	**406.058**

Programma crisisbeheersing										
Producten Crisisbeheersing	4.637.353	200.614	-4.436.739	4.677.925	200.614	-4.477.311	4.568.923	216.972	-4.351.951	125.360
Dekkingsmiddelen crisisbeheersing										
Rijksbijdrage BDuR		2.778.928	2.778.928		2.816.402	2.816.402		2.876.389	2.876.389	59.987
Gemeentelijke bijdrage		1.657.811	1.657.811		1.657.811	1.657.811		1.657.811	1.657.811	-
	-	4.436.739	4.436.739	-	4.474.213	4.474.213	-	4.534.200	4.534.200	59.987
Totaal saldo van baten en lasten	4.637.353	4.637.353	-	4.677.925	4.674.827	-3.098	4.568.923	4.751.172	182.249	185.347
Reservemutaties crisisbeheersing	-	-	-	*96.902*	*100.000*	*3.098*	*156.026*	*100.000*	*-56.026*	*-59.124*
Totaal programma crisisbeheersing	**4.637.353**	**4.637.353**	**-**	**4.774.827**	**4.774.827**	**-**	**4.724.949**	**4.851.172**	**126.223**	**126.223**

7.2. Overzicht baten en lasten 2021 - deel 2

	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Realisatie 2021			
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Verschil
Programma Brandweer										
Producten brandweer	36.716.694	1.454.285	-35.262.409	37.549.249	1.454.285	-36.094.964	33.505.349	1.073.536	-32.431.813	3.663.151
Projecten brandweer			-			-			-	-
Dekkingsmiddelen Brandweer										
Rijksbijdrage BDuR		4.519.123	4.519.123	-	4.580.064	4.580.064		4.677.153	4.677.153	97.089
Gemeentelijke bijdrage	-	30.743.286	30.743.286	-	30.743.286	30.743.286		30.743.286	30.743.286	-
	-	35.262.409	35.262.409	-	35.323.350	35.323.350	-	35.420.439	35.420.439	97.089
Resultaat voor bestemming	36.716.694	36.716.694	-	37.549.249	36.777.635	-771.614	33.505.349	36.493.975	2.988.626	3.760.240
Reservemutaties brandweer			-	553.386	1.325.000	771.614	649.524		-649.524	-1.421.138
Totaal programma brandweer	**36.716.694**	**36.716.694**	**-**	**38.102.635**	**38.102.635**	**-**	**34.154.873**	**36.493.975**	**2.339.102**	**2.339.102**
Programma organisatie										
Organisatie-overhead	15.292.798	188.374	-15.104.424	15.772.060	188.374	-15.583.686	18.490.580	3.657.572	-14.833.008	750.678
Onvoorzien					-	-				-
Dekkingsmiddelen organisatie										
Gemeentelijke bijdrage		15.104.424	15.104.424		15.104.424			15.104.424	15.104.424	-
Totaal saldo baten en lastn	15.292.798	15.292.798	-	15.772.060	15.292.798	-479.262	18.490.580	18.761.996	271.416	750.678
Reservemutaties organisatie			-	157.738	637.000	479.262	157.737		-157.737	-636.999
Totaal programma organisatie	15.292.798	15.292.798	-	15.929.798	15.929.798	-	18.648.317	18.761.996	113.679	113.679
Gerealiseerd resultaat	**83.859.257**	**83.859.257**	**-**	**86.549.130**	**86.549.130**	**-**	**146.458.666**	**149.443.728**	**2.985.062**	**2.985.062**

7.3. Toelichtingen

7.3.1 Waarderings- en resultaatbepalingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening 2021 van Veiligheidsregio Fryslân is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de nadere aanwijzingen in de Financiële verordening van Veiligheidsregio Fryslân.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het begrotingsjaar, zijn in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De personeelslasten worden in principe toegerend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zijn sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt.

Voor de aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.
De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten: vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten dient er wel een verplichting te worden opgenomen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut.
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs of vervaardigingprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen. Eventueel wordt rekening gehouden met een restwaarde.

Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven, met uitzondering van voorzieningen aan gronden en terreinen. Met afschrijven wordt begonnen vanaf 1 januari van het jaar volgend op het jaar waarin het actief in gebruik is genomen.

Voor de verschillende categorieën van activa worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Categorie	Termijn in jaren
Bedrijfsgebouwen	50
Ademluchtflessen	30
BZK-materieel (zoals haakarmbakken)	25
Renovatie, restauratie en verbouwing van bedrijfsgebouwen	20
Technische installaties in bedrijfsgebouwen	20
Voorzieningen aan terreinen (zoals parkeerplaatsen)	20
Containers, wasmanden op wielen	20
Redvoertuigen	20
Motorspuitaanhangers	20
Tankautospuiten	16
Standaard bepakking tankautospuiten	16

Categorie	Termijn in jaren
Hulpverleningsvoertuigen	15
Standaard bepakking hulpverleningsvoertuigen	15
Brandweervaartuigen	15
Noodaggregaat	15
Medische apparatuur TBC	15
Overig brandweermaterieel	10 of 15
Oefenmaterieel brandweer	10
Dienstauto's brandweer	10
Personeel/materieelwagens	10
Ademluchtapparatuur (niet zijnde ademluchtflessen)	10
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals confectie-bluskleding, trainingspak)	10
Kantoormeubilair	10
Inventaris tankautospuit	8
Redgereedschap tankautospuit	8
Redgereedschap hulpverleningsvoertuig	7,5
OVD-voertuigen	7
Heftrucks	7
Alarmeringsmiddelen mobilofoons	7
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals helmen, 1e bluskleding, gaspakken, enz.)	7
Alarmeringsmiddelen portofoons	6
Persoonlijke beschermingsmiddelen (zoals handschoen, laarzen)	5
Overige kantoorinventaris	5
Gebruikerssoftware	5
Werkplek automatisering t/m 2017	5
Overige medische apparatuur	5
PSU GHOR functionarissen	5
Werkplek automatisering vanaf 2018	4
Explosiemeters/Warmtebeeldcamera's	4
Systeem soft- en hardware	3
Mobiele telefoons; tablets; iPads	3
Telefooncentrale	3

Indien aan een gebouw waarde vermeerderende aanpassingen worden gedaan, wordt voor de afschrijvingsduur aangesloten bij het restant levensduur van het bestaande actief.

Door het Dagelijks Bestuur zijn in de vergadering van 2 december 2021 nieuwe afschrijvingstermijnen vastgesteld. Conform het voorstel gaan deze termijnen per 1 januari 2022 in.

Vorderingen
De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde. Bij de vorderingen wordt rekening gehouden met noodzakelijk geachte waarderingscorrecties in verband met oninbaarheid.

Liquide middelen
Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Voorzieningen
De voorzieningen worden opgenomen op nominale waarde. Vanwege de significante tijdsinvloeden wordt de voorziening FLO gewaardeerd op basis van contante waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

7.3.2 Toelichting op de balans

Materiële vaste activa

Het verloop in de materiële vaste activa is als volgt:

Verloopoverzicht materiële vaste activa

	Saldo 31.12.2020	Investeringen	Desinvestering	Afschrijvingen	Saldo 31.12.2021
Gronden en terreinen	1.694.627		11.824	13.280	1.669.522
Bedrijfsgebouwen	27.057.918	484.304	320.922	863.980	26.357.320
Vervoermiddelen	23.523.198	1.101.774	82.018	2.337.337	22.205.617
Machines, apparaten, installaties	4.629.265	205.275		511.123	4.323.416
Overige materiële vaste activa	10.533.720	1.548.576		2.198.075	9.884.222
	67.438.728	**3.339.929**	**414.764**	**5.923.795**	**64.440.097**

	Saldo 31.12.2020	Investeringen	Activeringen	Saldo 31.12.2021
Investeringsprojecten in uitvoering	412.997	3.124.008	3.339.929	197.077
	412.997	**3.124.008**	**3.339.929**	**197.077**

	Saldo 31.12.2020
Materiële vaste activa	64.440.097
Investeringsprojecten in uitvoering	197.077
Totaal materiële vaste activa	**64.637.174**

De belangrijkste investeringen in materiële vaste activabetreffen:

HV-Kraan Drachten incl. redgereedschap	€ 646.503
Mobiele devices	€ 264.344
JGZ herinrichtingskosten	€ 238.641
Haakarmvoertuig Bergum	€ 218.346
Verbouwing kazerne Oudega	€ 208.531
Vervangen meubilair	€ 198.233
Renovatie kazerne Drachten	€ 166.955
Storage	€ 148.284

Uitzettingen met een looptijd van korter dan 1 jaar

Schatkistbankieren

Veiligheidsregio Fryslân neemt deel aan verplicht schatkistbankieren. Hiertoe is een overeenkomst afgesloten met het Rijk en worden overtollige tegoeden aangehouden in de schatkist. De Veiligheidsregio mag tot een bedrag van € 628.944 buiten de schatkist aanhouden. Per kwartaal was dit saldo gemiddeld als volgt:

Eerste kwartaal	€ 580.054
Tweede kwartaal	€ 450.807
Derde kwartaal	€ 452.771
Vierde kwartaal	€ 455.113

Het drempelbedrag is in 2021 niet overschreden.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn als volgt te specificeren:

	31.12.2021	31.12.2020
Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	€ 16.226	€ 300.129
Vooruitbetaalde bedragen	€ 891.453	€ 1.033.680
Overige nog te ontvangen bedragen	€ 386.951	€ 1.451.771
	€ 1.294.631	**€ 2.785.580**

De daling van de overige nog te ontvangen bedragen wordt veroorzaakt doordat er ultimo 2020 voor € 810K aan nog te ontvangen bedragen openstond bij het RIVM inzake de declaraties Covid-19 PCR diagnostiek. Daarnaast stond er een te vorderen bedrag op de belastingdienst open inzake de teruggave van de BPM op dienstvoertuigen van € 375K.

Nog te ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 31.12.2020	Voorschotten	Gemaakte kosten	Saldo 31-12-2021
Rijk				
Impuls omgevingsveiligheid	203.095		203.095	-
	203.095	-	203.095	-
Overige Nederlandse overheidslichamen				
SBOH	28.247	374.224	402.471	-
VVE Zorgcoördinatoren 2020	68.787		68.787	-
Salariscompensatie Verpleegkundig specialist in opleiding (VIOS)		4.252		4.252
GOR-COVID-19 Gezondheidsmonitor Jeugd '21	-	61.059	49.085	11.974
	97.034	439.535	520.343	16.226
	300.129	**439.535**	**723.438**	**16.226**

Eigen vermogen

Het verloop van de reserves is als volgt:

	Saldo 31.12.2020	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve				
Egalisatiereserve	428.065	1.664.900		2.092.965
	428.065	1.664.900	-	2.092.965
Bestemmingsreserves				
Gezondheidsmonitor	188.618	102.000	11.942	278.676
FLO	361.838	170.218		532.056
Uitwerkingskader Meldkamer	500.000			500.000
JGZ 3.0	806.514		133.514	673.000
Tweede loopbaanbeleid		538.939		538.939
In te halen werkzaamheden		2.313.061	160.655	2.152.406
	1.856.970	3.124.218	306.111	4.675.077
Totaal eigen vermogen	**2.285.035**	**4.789.118**	**306.111**	**6.768.042**

Egalisatiereserve

Op 19 december 2018 is door het algemeen bestuur de beleidsnota weerstandvermogen en risicobeheersing vastgesteld. Daarin is besloten om gebruik te maken van een egalisatie-reserve, die gebruikt wordt om tussentijdse fluctuaties in het begrotingssaldo op te vangen. Deze reserve heeft een omvang van tussen de 2% en 5% van het begrotingstotaal. In 2021 is het resultaat over 2020 toegevoegd aan de egalisatiereserve. Ook is het saldo van de eerste begrotingswijziging toegevoegd aan de egalisatiereserve.

Gezondheidsmonitor

De GGD voert in een vierjaarlijkse cyclus verschillende gezondheidsmonitors uit. Gelet op ontwikkelingen in het sociaal domein is besloten om deze monitors dusdanig uit te zetten dat uitkomsten op gebiedsniveau beschikbaar komen. De lasten voor het uitvoeren van de gezondheidsmonitors op gebiedsniveau variëren van € 75.000 tot € 160.000. De reserve gezondheidsmonitors is gevormd om de lasten van de verschillende monitors te egaliseren.

FLO overgangsrecht

Deze reserve wordt aangehouden om mogelijke toekomstige nadelen van de FLO te kunnen financieren. Conform de bestuurlijke afspraken is het overschot op de BDUR aan deze reserve toegevoegd.

Uitwerkingskader Meldkamer

De bestemmingsreserve is bedoeld voor de verdere ontwikkeling van de meldkamer en de overgang van diverse koppelingen naar één landelijk meldsysteem (LMS).

JGZ 3.0

In 2018 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid ingestemd met het programma JGZ 3.0 gericht op het toekomstbestendig maken van de JGZ. Een belangrijke aanleiding voor het programma JGZ 3.0 is geweest het voldoen aan het Landelijk Professioneel Kader (LPK) binnen de vastgestelde financiële kaders. De uitvoering van de innovatieagenda gericht op het aanpassen van de werkwijzen binnen de JGZ leidt tot extra kosten. De bestemmings-reserve JGZ 3.0 is bedoeld om deze extra kosten te dekken.

In te halen werkzaamheden

Bij de jaarrekening 2020 is voorgesteld om een deel van het resultaat van 2020 te bestemmen voor in te halen werkzaamheden. Het bestuur heeft conform besloten en daarom is hiervoor is een bestemmingsreserve gevormd. Vanwege de pandemie zijn de taken nog niet (volledig) ingehaald. Deze taken zullen op basis van een geactualiseerde uitvoeringsplanning worden opgepakt.

Voorzieningen

	Saldo 31.12.2020	Stortingen	Onttrekkingen	Vrijval	Saldo 31.12.2021
Verplichtingen, verliezen, risico's					
Voorziening opgebouwde spaaruren	128.736				128.736
Voorziening FLO-overgangsrecht	7.648.409	1.308.133	1.313.862		7.642.680
Voorziening spaaruren IKB		418.564			418.564
	7.777.145	1.726.697	1.313.862	-	8.189.980
Egalisatie van lasten					
Groot onderhoud Harlingertrekweg	181.601	43.221	19.813	-	205.009
Groot onderhoud brandweerkazernes	1.040.295	446.385	264.069	-	1.222.611
	1.221.896	489.606	283.882	-	1.427.620
Totaal voorzieningen	**8.999.041**	**2.216.303**	**1.597.744**	**-**	**9.617.600**

Voorziening opgebouwde spaaruren
In het verleden konden medewerkers (op grond van de op dat moment geldende CAR/UWO) van de toenmalige HVD Fryslân en van verschillende thuiszorgorganisaties verlofuren sparen op basis van een spaarcontract. De gespaarde verlofuren kunnen in de toekomst door medewerkers worden aangewend om langdurig verlof op te nemen. De mogelijkheid om extra verlof te sparen is enige jaren geleden beëindigd, met als gevolg dat er geen nieuwe spaarcontracten bijkomen. De voorziening is bedoeld voor afwikkeling van het aantal uren dat is gespaard.

Voorziening FLO-overgangsrecht
Na de afkoop van het FLO-overgangsrecht door gemeente Leeuwarden, komen de lasten van deze regeling voor rekening van Veiligheidsregio Fryslân. Per 1 januari 2018 bedroeg de totale resterende verplichting voor deze regeling tot einddatum (thans voorzien in 2042) nog € 9,4 miljoen. Deze verplichting is contant gemaakt tegen een disconteringsvoet van 2,5%, wat leidt tot een voorziening per 1 januari 2018 van € 7,1 miljoen. Dit bedrag is vanuit de ontvangen afkoopsom in de voorziening gestort.

De voorziening wordt bepaald conform de volgende uitgangspunten:

- De rechten van personeelsleden inzake FLO-overgangsrecht zijn gebaseerd op de huidige bepalingen uit hoofdstuk 9a tot en met 9f van de CAR;
- De FLO-rechten zijn gewaardeerd op basis van het bij het opmaken van de jaarrekening bekende cao-loon. In dit geval is dit de cao die geldend is vanaf december 2021. Er is rekening gehouden met een loonsverhoging voor de komende jaren, deze verhoging is gebaseerd op Macro Economische Verkenning (MEV22). Dit leidt tot een indexering van 2,3% voor 2023, gevolgd door 2,1% voor 2024 en 2,4% voor 2025 e.v.;
- Voor het contant maken van de verplichting en de bespaarde rente wordt gebruik gemaakt van de rente zoals deze is opgenomen in de overeenkomst met gemeente Leeuwarden. De opgenomen rente betreft 2,5%. Het rentepercentage zal voor de loopduur van het contract met de gemeente Leeuwarden worden gehanteerd.
- De rente wordt berekend op de kasstroom per 01-01 in plaats van 31-12 van het betreffende jaar;
- Bij het opnemen van de verplichtingen wordt geen rekening gehouden met de kans op vervallen van rechten door natuurlijk verloop.
- De risico's rondom het stijgen van de AOW-leeftijd, en fiscale risico's rondom de inzet van levensloop komen tot 2022 voor rekening van gemeente Leeuwarden, zoals contractueel overeengekomen.

Gedurende 2021 is in de totale onttrekking per saldo nihil. De mutaties betreffen de werke-lijke uitgaven (€ 1,3 miljoen). Daarnaast is € 1,1 miljoen gedoteerd voor o.a. cao-verhoging en het verhogen van de indexatie en is rente toegevoegd (2,5%/ € 0,2 mln.).

Voorziening spaaruren IKB
Vanuit het Individuele Keuze Budget (IKB) is het mogelijk om verlof uren te kopen en deze uren op te sparen. Dit betreft een arbeidskostengerelateerde verplichting die een niet voorspelbare opbouw en daamee ook onvoorspelbare afbouw kent. Op basis van afstemming met de Commissie BBV hebben wij hiervoor een voorziening gevormd.

Groot onderhoud Harlingertrekweg
Uit het meerjarenonderhoudsplan voor het hoofdkantoor aan de Harlingertrekweg blijkt een gemiddelde last voor groot onderhoud van € 43.221 per jaar. Voor de egalisatie van deze lasten is een voorziening gevormd. De stand van de voorziening sluit aan op het meerjaren-onderhoudsplan.

Groot onderhoud brandweerkazernes
Uit het meerjarenonderhoudsplan voor de 48 kazernes in eigendom en 18 huurkazernes blijkt een gemiddelde last voor groot onderhoud van € 446.385 per jaar. Voor de egalisatie van deze lasten is een voorziening getroffen. De stand van de voorziening sluit aan met het meerjarenonderhoudsplan.

Langlopende schulden

De langlopende schulden zijn betrokken bij de Bank Nederlandse Gemeenten en de Waterschapsbank. Het verloop is als volgt:

Stand per 31 december 2020	€	46.686.071
Nieuw aangetrokken	€	20.000.00
Reguliere aflossingen	€	5.203.200
Extra aflossingen	€	-
Stand per 31 december 2021	**€**	**61.482.871**

De rentelast die in 2021 is gemoeid met de langlopende leningen bedraagt € 1.002.820.

Overlopende passiva

		31.12.2021		**31.12.2020**
Vooruitontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel	€	2.044.130	€	430.923
Overlopende rente	€	386.449	€	413.566
Overige overlopende passiva	€	3.816.848	€	1.686.834
	€	**6.247.427**	**€**	**2.531.323**

De toename van de overige overlopende passiva wordt veroorzaakt door de nog te betalen bedragen inzake de cao-wijziging van € 964K. Daarnaast is de post nog te goed te keuren facturen toegenomen met € 1,2 miljoen. Dit betreffen corona gerelateerde facturen.

Vooruit ontvangen bedragen met een specifiek bestedingsdoel

	Saldo 31.12.2020	**Voorschotten**	**Besteed/betaald**	**Saldo 31.12.2021**
Rijk				
CTB		1.677.475		1.677.475
informatiepunt MRSA	118.408		118.408	-
JLE	13.292		13.292	-
Therapiefalen bij scabiës		36.156	-	36.156
LFR Haakarmbakken	71.920		15.983	55.938
	203.620	1.713.631	147.682	1.769.569
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Opvoedpunt	19.910	15.450	10.280	25.080
Supranet	10.673	15.000	18.810	6.863
Tel mee met Taal	35.360		2.003	33.357
Seker en Sûn 2e fase	89.082	100.000	83.196	105.886
JOGG	72.278	40.000	8.904	103.373
	227.303	170.450	123.193	274.559
	430.923	**1.884.081**	**270.876**	**2.044.128**

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De niet uit de balans blijkende verplichtingen hebben betrekking op:

- De niet uit de balans blijkende verplichtingen hebben betrekking op:
- Huurcontracten die zijn aangegaan voor de hoofd-, team- en consultatiebureaulocaties jeugdgezondheidszorg, brandweerkazernes en een aantal overige locaties. De diverse contracten hebben verschillende looptijden, wat resulteert in een jaarlijkse verplichting van € 1,78 miljoen (kale huur en servicekosten) per jaar. Deze verplichtingen hebben een looptijd van langer dan één jaar.
- Voor een contract is een bankgarantie afgegeven van € 11.583.
- Daarnaast is sprake van leaseverplichtingen voor auto's van € 86.990 per jaar.
- De verplichting met betrekking tot het saldo vakantiedagen is in overeenstemming met het BBV niet opgenomen in de balans, aangezien zij een meerjarig gelijkblijvend volume kent. De waarde van de openstaande verlofdagen bedraagt € 1.320.000 ultimo 2021.

7.3.3. Toelichting op de programmarekening

Totstandkoming begroting na wijziging

In het algemeen bestuur van 8 juli 2021 is de eerste begrotingswijziging voor 2021 vastgesteld. Middels de tweede bestuursrapportage is de tweede begrotingswijziging voor 2021 vastgesteld door het algemeen bestuur op 15 december 2021. Dit is tevens de definitieve begroting. Ten opzichte van de primitieve begroting zijn de volgende wijzigingen aangebracht:

- **Eerste wijziging**
  Het Algemeen Bestuur stelde op 11 maart 2021 het meerjarig financieel kader 2022-2025 vast. In deze kaderbrief zijn alle ontwikkelingen opgenomen die van invloed zijn op de begroting van 2022 en verder. Een aantal van deze thema's hadden deels ook effect op 2021. Deze effecten zijn vertaald in een begrotingswijziging welke is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 8 juli 2020.
- **Tweede wijziging**
  Met ingang van 2021 is de vaccinatie tegen meningokokken W toegevoegd aan het Rijksvaccinatieprogramma. In de meicirculaire gemeentefonds zijn de middelen bekend gemaakt voor de uitvoering van de meningokokken W vaccinatie. Voor Fryslân gaat het in totaal om een bedrag van € 142.582. Voor het Rijksvaccinatieprogramma heeft de bestuurscommissie Gezondheid besloten om de middelen die worden overgeheveld naar het gemeentefonds beschikbaar te stellen aan GGD Fryslân.

Toelichting afwijkingen per programma

Programma Gezondheid

Het programma Gezondheid sluit 2021 af met een positief resultaat van ongeveer € 406.000. Dit resultaat is als volgt opgebouwd uit de vier pijlers van de GGD:

Pijler 1	Monitoring, signalering en advies	€	683.351
Pijler 2	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	€	306.876
Pijler 3	Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises	€	177.720
Pijler 4	Toezicht houden	€	-
Reservemutaties		€	761.889
Totaal		**€**	**406.058**

Evenals in 2020 is de coronacrisis in 2021 van grote invloed geweest op de uitvoering van de taken van de GGD. De coronacrisis heeft uiteraard ook een grote impact op de financiën van de GGD. De kosten die de GGD heeft gemaakt in het verband met het bestrijden van de coronacrisis zijn verantwoord binnen pijler 3. Onderstaand worden per pijler de belangrijkste oorzaken van het resultaat toegelicht.

Pijler 1 - Monitoring, signalering en advies
De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 2.629.000 hoger dan begroot, tegenover lasten die € 1.946.000 hoger zijn dan begroot. Deze hogere baten en lasten hangen samen met de uitvoering van aanvullende opdrachten voor jeugdgezondheidszorg, gezondheids-bevordering en beleidsadvisering.

In de begroting 2021 is rekening gehouden met de uitvoering van het programma JGZ 3.0. Hiervoor is in totaal € 578.000 aan kosten begroot. De aanhoudende coronacrisis heeft ook in 2021 impact gehad op de uitvoering van het programma JGZ 3.0. De werkelijk kosten van het programma zijn over 2021 lager (ongeveer € 364.000) dan begroot. Hierdoor is er sprake van een voordeel van € 214.000. De lagere kosten van het programma JGZ 3.0 leiden eveneens tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve JGZ 3.0. Zie ook toelichting op de afwijking bij de reservemutaties. De bestuurscommissie Gezondheid heeft op 6 oktober 2021 ingestemd met de verlenging van het programma JGZ 3.0 tot en met 2024. De financiering van het programma JGZ 3.0 in deze periode vindt evenals de afgelopen jaren plaats via de bestemmingsreserve JGZ 3.0.

Voor het inhalen van achterstanden binnen de jeugdgezondheidszorg zijn bij de jaarrekening 2020 middelen gereserveerd. De jeugdgezondheidszorg is in het najaar begonnen met het inhalen van de achterstanden. Echter door de voortdurende beperkingen in verband met de coronamaatregelen zijn de mogelijkheden hiervoor in 2021 beperkt geweest. De extra personele kosten voor het inhalen van achterstanden zijn dan ook lager dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.

Als de hiervoor vermelde effecten van de reservemutaties buiten beschouwing worden gelaten, is er sprake van nadelig saldo van ongeveer € 328.000 op de uitvoering van jeugd-gezondheidszorg. Dit nadelig saldo wordt veroorzaakt door de 'eigen bijdrage' van € 230.000 aan het programma JGZ 3.0 conform bestuurlijke afspraken. Verder zijn er op de CB-locaties extra kosten gemaakt voor het naleven van de coronamaatregelen zoals die voor alle organisaties in Nederland gelden.
Voor de jeugdgezondheidszorg als totaal is er rekening houdend met de reservemutatie sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 176.000. Dit voordeel valt voor ongeveer € 123.000 binnen pijler 1.

De hogere baten voor gezondheidsbevordering en beleidsadvisering betreffen de baten voor extra opdrachten. Voorbeelden van dergelijke extra opdrachten zijn Jong Leren Eten, JOGG regisseur (meerdere gemeenten), Gezonde School, etc. De baten voor deze extra opdrachten bedragen ongeveer € 931.000. Rekening houdend met de extra inzet die noodzakelijk is voor de uitvoering van de extra opdrachten is er sprake van een voordeel van € 212.000 voor de taken gezondheidsbevordering en beleidsadvisering.

In 2020 was er sprake van een financieel nadeel bij de Academische Werkplaats Noord Nederland (ACWP NN) als gevolg van langdurige uitval van de coördinator. De personele inzet bij de ACWP NN is in 2021 in lijn met de begroting en de noodzakelijke inzet voor projecten met aanvullende financiering. Seker & Sûn fase 2 en Vitale Regio zijn voorbeelden van projecten waarvoor in 2021 aanvullende financiering is ontvangen. Voor 2021 is er sprake van een verwaarloosbare afwijking van de begroting.
In 2021 is de implementatie van de gezondheidsatlas afgerond en heeft duiding van de in 2020 uitgevoerde gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen plaatsgevonden.
Verder is in 2021 de 'GOR Covid 19 gezondheidsmonitor jeugd' uitgevoerd. Deze monitor is onderdeel van het programma GOR Covid 19 van ZonMW. Dit programma richt zich op de effecten van de coronapandemie onder andere door het verwerven van inzicht in de directe effecten van het coronavirus op de gezondheid. De komende jaren zullen naast de reguliere gezondheidsmonitors een aantal extra gezondheidsmonitors in het kader van dit programma worden uitgevoerd. Voor de uitvoering van deze extra gezondheidsmonitors ontvangt GGD Fryslân subsidie van ZonMW.

De uitvoeringskosten van de in 2021 uitgevoerde gezondheidsmonitors (mede door subsidieprogramma van ZonMW) zijn beperkt. De lagere uitvoeringskosten zijn de belangrijkste oorzaak van het voordelig saldo van ongeveer € 165.000 bij epidemiologie. De lagere uitvoeringskosten leveren een voordeel op van € 138.000. Daarnaast is er sprake van lagere personeelskosten in verband met inschaling van medewerkers. De uitvoerings-kosten van gezondheidsmonitors worden gedekt via de bestemmingsreserve gezondheids-monitor. De lagere uitvoeringskosten leiden dan ook tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve (zie toelichting reservemutaties).

Voor medische milieukunde is sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 153.000. Enerzijds is dit een gevolg van vacatureruimte en anderzijds hangt dit samen met de inschaling van een aantal medewerkers. Voor een aantal medewerkers geldt dat zij nog niet zijn ingeschaald op het maximum van de functionele schaal. In de loop van 2021 heeft verdere versterking van het team plaatsgevonden en eind 2021 is het team formatief op sterkte. Binnen het team volgt één van de medewerkers de opleiding tot Geneeskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS). In het kader van deze opleiding is deze medewerker in de loop van 2021 gestart met deelname aan het noordelijke piket voor GAGS. Na de versterking van het team zal 2022 in het teken staan van borging van deskundigheid, waarbij ook gekeken wordt naar samenwerking met de twee andere noordelijke GGD'en.

Pijler 2 Uitvoerende taken gezondheidsbescherming
De uitvoering van de meer individueel gerichte werkzaamheden van de JGZ zoals stevig ouderschap, integrale vroeghulp en voorzorg vormen onderdeel van pijler 2. Evenals bij pijler 1 is ook hier sprake van een voordelig saldo met vergelijkbare oorzaken. Het voordelig saldo bedraagt ongeveer € 53.000.

De aanbesteding (in 2020) van de jeugdgezondheidszorg binnen de publieke gezondheidszorg asielzoekers heeft geleid tot een gewijzigde financieringssystematiek. De eerste inschatting was dat deze gewijzigde systematiek nadelig gevolgen zou hebben voor Fryslân. Voor dit financieringsrisico is bij de jaarrekening 2020 een reservering getroffen.
Door problemen met het registratiesysteem heeft gedurende geheel 2021 de onzekerheid over de impact van de gewijzigde financiering voortgeduurd. GGD Fryslân is in 2021 dan ook terughoudend geweest met het inzetten van personeel.

Begin 2022 heeft een eerste verrekening plaatsgevonden op basis van de nieuwe systematiek. De eerste inschatting van het verwachte financiële nadeel lijkt niet aan de orde. Echter of en in hoeverre rekening is gehouden met de financiële effecten van het eventueel niet halen van de afgesproken termijnen voor het uitvoeren van intakes en medische onderzoeken is nog onduidelijk. Gelet hierop blijft de bij de jaarrekening 2020 getroffen reservering gehandhaafd totdat de volledige impact van de gewijzigde financiering duidelijk is. Zodra de impact volledig duidelijk is zal de personele inzet hierop worden aangepast. Het niet inzetten van de reservering voor het afdekken van het financieringsrisico leidt tot een voordelig saldo van € 120.000 binnen pijler 2. Bij de reservemutaties is sprake van nadeel van dezelfde omvang.

Naast de bestrijding van de coronacrisis heeft GGD Fryslân ook werkzaamheden uitgevoerd voor het bestrijden van andere infectieziekten. Hierbij is specifiek aandacht besteed aan antibioticaresistentie via het ABR Zorgnetwerk Noord Nederland en aan het bevorderen van infectieziektepreventie bij zorginstellingen. Dit laatste onder meer door het beschikbaar stellen van medewerkers. Deze activiteiten en de daarmee samenhangende aanvullende financiering resulteren in een voordelig saldo van ongeveer € 84.000.

Voor tuberculosebestrijding geldt dat er sprake is van een voordelig saldo van ongeveer € 118.000. Dit voordelig saldo is met name een gevolg van vacatureruimte. Verder zijn de in 2020 ontstane achterstanden bij het screenen en vaccineren ingelopen. Hiervoor was bij de jaarrekening 2020 een reservering getroffen van € 20.000. Het inlopen van de achterstanden heeft geleid tot hogere opbrengsten via de regeling voor verzekerde zorg. Deze hogere opbrengsten zijn naast de vacatureruimte eveneens een oorzaak van het voordelig saldo.
In verband met de teruglopende incidentie wordt op landelijk en regionaal niveau nagedacht over de uitvoeringsschaal voor tbc-bestrijding om daarmee de kwaliteit te borgen. In 2021 hebben de drie noordelijke ggd'en de mogelijkheden om samen te werken en te harmoniseren onderzocht. In 2022 zal verdere invulling worden gegeven aan de uitkomsten van dit onderzoek. De financiële ruimte wordt aangehouden om in te kunnen spelen op de landelijke en bovenregionale ontwikkelingen.

Als gevolg van de coronacrisis is reizen naar het buitenland in 2021 zeer beperkt geweest. Evenals in 2020 heeft het vaccineren van reizigers beperkt plaatsgevonden.
Financieel resulteert dit in een negatief resultaat bij reizigersvaccinatie/-advisering van ruim € 260.000 (ten opzichte van € 224.000 nadeel in 2020). Op basis van landelijke afspraken over de financiële gevolgen van de coronacrisis wordt het negatieve resultaat gecompenseerd door het Ministerie van VWS. Het negatieve resultaat heeft hierdoor geen financiële gevolgen voor de deelnemende gemeenten. Voor 2022 gelden gewijzigde afspraken voor de com-pensatie van de financiële gevolgen van het bestrijden van de coronacrisis. In 2022 vindt geen compensatie door het Ministerie van VWS meer plaats van een eventueel negatief resultaat. Dit betekent dat een negatief resultaat voor deze activiteit dan voor rekening van de deelnemende gemeenten komt.

Pijler 3 - Bewaken van de publieke gezondheid bij rampen en crises

De baten binnen deze pijler zijn ongeveer € 59.710.000 hoger dan begroot tegenover lasten die € 59.532.000 hoger zijn dan begroot. Deze sterke afwijking van de begroting heeft te maken met de uitvoering van taken voor het bestrijden van het coronavirus.
In opdracht van het Ministerie van VWS voert GGD Fryslân de volgende taken uit:

- Testen: voor het testen van inwoners met klachten op besmetting met het coronavirus zijn op verschillende locaties in Fryslân testlocaties ingericht. De kosten hebben betrekking op de personele inzet voor het afnemen van de testen en de hiervoor benodigde materialen.
- Bron- en contactonderzoek: de kosten betreffen de personeelskosten van het personeel dat de bron- en contactonderzoeken uitvoert. GGD Fryslân heeft de personeels-capaciteit in de loop van 2021 afgestemd op de benodigde capaciteit om te voldoen aan de landelijke opdracht voor het aantal uit te voeren onderzoeken.
- Vaccineren: in het eerste halfjaar van 2021 heeft GGD Fryslân conform de landelijke afspraken en planning de vaccinatiecampagne tegen het coronavirus uitgevoerd. Vanaf november is gestart met de voorbereiding en uitvoering van de booster vaccinatiecampagne.

De laboratoriumkosten van de testen worden door het RIVM vergoed tegen de landelijk vastgestelde maximumtarieven. De op pagina 39 vermelde coronadeclaratie heeft betrekking op de kosten die met het Ministerie van VWS worden verrekend. Door de verrekening van de laboratoriumkosten met het RIVM zijn de laboratoriumkosten in de coronadeclaratie nihil.

GGD Fryslân voert in het kader van de wet verplichte GGZ de taken 'horen' en 'verkennend onderzoek' uit voor gemeenten. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden is sprake van incidenteel voordeel doordat Khonraad geen licentiekosten in rekening brengt. Verder heeft als gevolg van de coronamaatregelen het 'horen' van cliënten digitaal plaatsgevonden in plaats van fysiek.
Het meldpunt zorgwekkend gedrag is in 2021 voor een deel nog gefinancierd uit het restant subsidie van ZonMW voor de opstart van een dergelijk meldpunt. Ten opzichte van 2020 is er sprake van een toename van de inzet bij problematisch woonhygiëne. Deze extra inzet wordt voor een deel verrekend met de gemeenten, waarbij de extra inzet heeft plaatsgevonden.

Binnen GGD Fryslân vallen bovenstaande werkzaamheden onder het domein 'zorg en veiligheid'. Voor het geheel van het domein 'zorg en veiligheid' is sprake van een voordelig saldo van ongeveer € 118.000.

De uitvoering van forensische geneeskunde heeft in 2021 geresulteerd in een voordelig saldo van ongeveer € 34.000 ten opzichte van € 60.000 in 2020. De coronacrisis lijkt geen wezenlijke impact te hebben op de verrichtingen forensische geneeskunde. De invulling van het rooster voor de dienstdoende forensische artsen blijft evenals in 2020 een uitdaging. De in verband hiermee in 2020 gestarte pilot met het inzetten van verpleegkundigen is dan ook in 2021 gecontinueerd.

Pijler 4 - Toezicht houden

Deze pijler betreft hoofdzakelijk de uitvoering van de inspecties kinderopvang op grond van de wet kinderopvang. De coronacrisis heeft ook in 2021 zijn weerslag gehad op de uitvoering van de jaarlijkse inspecties kinderopvang. Als gevolg van de landelijke maatregelen (lockdown, etc.) zijn in 2021 niet alle inspecties uitgevoerd (90% is wel uitgevoerd). Gelet op de wijze van bekostigen van deze taak, namelijk via gerealiseerde inspectieuren, is hierdoor evenals in 2020 een financieel nadeel ontstaan. Het financieel nadeel van ongeveer € 180.000 wordt op basis van de voor 2021 geldende afspraken gecompenseerd door het Ministerie van VWS. Het feit dat het financieel nadeel wordt gecompenseerd maakt dat het saldo van deze pijler nihil is.
Voor 2022 geldt dat een dergelijk financieel nadeel niet meer wordt gecompenseerd door het Ministerie van VWS. Dit betekent dat een eventueel financieel nadeel voor rekening van de deelnemende gemeenten komt.

Reservemutaties

Aan de verschillende bestemmingsreserves is minder onttrokken dan begroot. In totaal is € 762.000 minder onttrokken aan de bestemmingsreserves en dit leidt tot een nadelig saldo bij de reservemutaties.

Zoals bij de toelichting op pijler 1 vermeld zijn de kosten voor het programma JGZ 3.0 lager dan begroot. De lagere kosten leiden eveneens tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve JGZ 3.0 van € 214.000.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve gezondheidsmonitors is € 138.000 lager dan begroot. In 2021 zijn de uitvoeringskosten van de gezondheidsmonitors veel lager dan gepland zoals aangegeven bij de toelichting op epidemiologie (pijler 1).

De begrote onttrekking aan de bestemmingsreserve ‘in te halen werk’ omvat voor gezondheid de volgende drie onderdelen: achterstanden vaccineren TBC (€ 20.000), inhalen onderdelen jeugdgezondheidszorg (€ 330.000) en risico financiering PGA (€ 120.000).

Bij de TBC-bestrijding zijn de in 2020 opgelopen achterstanden bij het vaccineren en screenen in de loop van 2021 ingelopen. De voor het wegwerken van de achterstanden gereserveerde bedrag is niet meer noodzakelijk en valt vrij ten gunste van het resultaat.

Zoals vermeld bij de toelichting op pijler 1 is het door de voortdurende beperkingen in verband met de coronamaatregelen beperkt mogelijk geweest om achterstanden in te lopen. Financieel leidt dit tot een lagere onttrekking aan de bestemmingsreserve ‘in te halen werk’ voor dit onderdeel van € 289.000. De gereserveerde middelen worden doorgeschoven naar 2022 om alsnog de essentiële achterstanden in te lopen.

Voor de financiering van de jeugdgezondheidszorg binnen de publieke gezondheidszorg asielzoekers geldt dat er begin 2022 meer duidelijkheid is gekomen. Bij de toelichting op pijler 2 is aangegeven dat het inzicht nog niet volledig is en dat de in 2020 getroffen reservering wordt gehandhaafd. Voor dit onderdeel vindt daarom geen onttrekking aan de bestemmingsreserve ‘in te halen werk’ plaats.

Programma Crisisbeheersing

Het programma Crisisbeheersing sluit 2021 af met een positief resultaat van € 126.000.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Formatie	€	135.000
Externe Piket	€	120.000
Regulier piket	€	30.000
Vakbekwaam	€	80.000
Coronakosten	€	-370.000
Overig	€	131.000
Gerealiseerd resultaat	€	**126.000**

• *Formatie:*
Het voordelig resultaat op formatie wordt verklaard door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures.

• *Piket:*
Andere invulling dan begroot (intern versus extern).

• *Vakbekwaam:*
De lagere kosten worden verklaard doordat geplande activiteiten niet konden doorgaan vanwege de coronamaatregelen.

• *Corona:*
We declareren niet op onderdeel Veiligheid aangezien het taakveld veiligheid een overschot kent.

Programma Brandweer

Het programma Brandweer sluit 2021 af met een positief resultaat van € 2.339.000.

Afwijkingen ten opzichte van de begroting:

Meldkamer	€	231.000
Vrijwilligersvergoedingen	€	1.100.000
Vakbekwaamheid	€	616.000
Materieelbeheer	€	240.000
Formatie	€	500.000
FLO	€	-800.000
Overig	€	452.000
Gerealiseerd resultaat	**€**	**2.339.000**

• *Meldkamer:*
In de begroting is rekening gehouden met kosten voor ontwikkeling van de meldkamer. Dit betreft onder meer de invulling van de CACO functies en implementatie van nieuwe software. Hier is nog geen definitieve invulling aan gegeven. Tevens is er een teruggaaf ontvangen m.b.t. de afwikkeling van de RCC.

• *Vrijwilligersvergoedingen:*
Oefeningen zijn grotendeels stil komen te liggen als gevolg van de maatregelen door het RIVM. Hierdoor zijn er minder oefenuren gedeclareerd. Ook het aantal opleidingen is lager dan reguliere planningen door het achterblijven van werving en selectie van nieuwe vrijwilligers. Hoewel er tijdelijk op een andere manier invulling is gegeven aan de driemaandenstage van de nieuwe vrijwilligers, blijft dit onderdeel achter.

• *Vakbekwaamheid:*
Voor 2021 stond een inhaalslag gepland voor vakbekwaam. Door de coronasituatie is de inhaalslag (nog) niet gerealiseerd, waardoor de gereserveerde gelden in 2021 wederom worden doorgeschoven.

• *Materieel:*
Door de coronacrisis hebben de onderhoudsactiviteiten vertraging opgelopen. Daarnaast is er veel materiaal verkocht in 2021 wat een boekwinst van € 168.000 heeft opgeleverd.

• *Formatie:*
Het voordeling resultaat op formatie wordt verklaard door een lager inschaling dan begroot en de latere invulling van vacatures.

• *FLO:*
De voorziening FLO wordt jaarlijks herijkt. Tijdens deze herijking wordt onder meer een inschatting gemaakt van de loonontwikkeling van de betreffende medewerkers. Mede door het principeakkoord, lopen de kosten (sterk) op. De voorziening bleek daarom niet langer toereikend en is dan ook aangevuld.

Programma organisatie

Het programma Organisatie sluit 2021 af met een positief resultaat van € 114.000.

Afwijkingen ten opzicht van de begroting:

Personeel en personele faciliteiten	€	344.000
Informatiemanagement	€	-367.000
Minder kosten door corona	€	137.000
Gerealiseerd resultaat	**€**	**114.000**

• *Personeel en personele faciliteiten:*
Het voordelig resultaat op formatie wordt verklaard door een lagere inschaling dan begroot en latere invulling van vacatures. Daar staan extra uitgaven voor het faciliteren van thuiswerkplekken voor ons personeel tegenover.

• *Informatiemanagement:*
De extra kosten worden veroorzaakt door hoger verbruik data, telefonie en computerlicenties. De oorzaak ligt grotendeels in het thuiswerken.es.

• *Minder kosten door corona:*
Dit betreft onder meer minder opleidingskosten en minder woon/werkvergoedingen.

Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Rijksbijdrage BDuR

De bijdrage uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding was begroot op € 7,4 miljoen en gebaseerd op de decembercirculaire 2020. Uiteindelijk valt de uitkering hoger uit, door achteraf toegekende loon- en prijscompensatie. Conform het besluit van het algemeen bestuur inzake het FLO-overgangsrecht, is dit overschot toegevoegd aan de reserve FLO.

Financiering

In 2021 is een nieuwe langlopende lening aangetrokken van € 20.000.000 voor de geplande investeringen van dit jaar.

Bijdrage in het nadelig saldo

De bijdrage in het nadelig saldo is conform de gewijzigde begroting geïnd bij de deelnemende gemeenten.

Benutting van de post personele fricties

De post personele fricties was voor 2021 begroot op € 528.000 en is na vorming van het programma organisatie aldaar ondergebracht. Conform de nota weerstandsvermogen is de post in 2021 alleen besteed aan kosten van personele fricties, waaronder boventalligen en ww-verplichtingen.

Incidentele baten en lasten

Het resultaat voor 2021 bestaat uit een aantal incidentele effecten. Het grootste effect hebben de aanvullende corona kosten, waar de opbrengsten van VWS tegenover staan. Zie hiervoor paragraaf 6.6. Onderstaand een overzicht van de overige incidentele baten en lasten van 2021 (x € 1.000):

Incidentele baten en lasten	2021	V/N
Boekwinst verkoop activa	163	V

Informatie Wet Normering Topinkomens (WNT)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Gegevens 2021	
Bedragen x € 1	**W. K. Kleinhuis**
Functiegegevens	**Algemeen directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 159.875
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.039
Subtotaal	*€ 182.914*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 182.914**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2020	
bedragen x € 1	**W. K. Kleinhuis**
Functiegegevens	**Algemeen directeur**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 157.125
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.513
Subtotaal	*€ 178.638*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 201.000
Bezoldiging	**€ 178.638**

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De WNT is van toepassing op Veiligheidsregio Fryslân. Het voor Veiligheidsregio Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum). Voor 2021 gaat het om de volgende personen:

Leidinggevende topfunctionarissen:

Gegevens 2021	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
de heer Buma (Leeuwarden)	voorzitter Algemeen Bestuur
de heer Brouwer (Achtkarspelen)	lid Algemeen Bestuur
de heer Stoel (Ameland)	lid Algemeen Bestuur
de heer Agricola (Dantumadiel)	lid Algemeen Bestuur
de heer Veenstra (De Fryske Marren)	lid Algemeen Bestuur
de heer Sluiter (Harlingen) tot 31-5-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Sjerps (Harlingen) vanaf 31-5-21	lid Algemeen Bestuur
de heer Van der Zwan (Heerenveen)	lid Algemeen Bestuur
de heer Kramer (Noardeast Fryslân)	lid Algemeen Bestuur
de heer Oosterman (Ooststellingwerf) tot 1-8-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Korthuis (Ooststellingwerf) vanaf 1-8-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van Selm (Opsterland)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van Gent (Schiermonnikoog)	lid Algemeen Bestuur
de heer Rijpstra (Smallingerland)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw De Vries (Sudwest-Fryslân)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Van de Pol (Terschelling)	lid Algemeen Bestuur
de heer Gebben (Tytsjerksteradiel)	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Schokker (Vlieland) tot 10-5-21	lid Algemeen Bestuur
de heer Schrier (Vlieland) vanaf 10-5-21	lid Algemeen Bestuur
mevrouw Waanders (Waadhoeke)	lid Algemeen Bestuur
de heer Van de Nadort (Weststellingwerf)	lid Algemeen Bestuur
de heer Buma	voorzitter Dagelijks Bestuur
mevrouw De Vries	lid Dagelijks Bestuur
de heer Gebben	lid Dagelijks Bestuur
de heer Zoetendal	lid Dagelijks Bestuur
mevrouw Zonderland	lid Dagelijks Bestuur

Volgens de definitie uit de wet worden bij Veiligheidsregio Fryslân de leden van het algemeen bestuur, de leden van het dagelijks bestuur en de algemeen directeur aangemerkt als topfunctionaris. De leden van het Algemeen en Dagelijks Bestuur ontvangen voor deze functie geen vergoeding van Veiligheidsregio Fryslân.

7.3.4. Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

Analyse resultaat 2021 en bepaling begrotingsrechtmatigheid

Zie hieronder voor de uitwerking van de over- en onderschrijdingen per programma.

Overschrijding per programma	Begrotingsover- / onderschrijding bij de jaarrekening	Begrotingsover- / onderschrijding bij de tweede bestuursrapportage	Overschrijding in het kader van begrotings-rechtmatigheid	Overschrijding meetellende in het oordeel van de accountant
Gezondheid	406.000	-	61.189.000	-
Crisisbeheersing	126.000	-125.000	-	-
Brandweer	2.339.000	2.087.000	-	-
Organisatie	114.000	95.000	2.719.000	-
Totaal	**2.985.000**	**2.057.000**	**63.907.000**	**-**

In de jaarrekening 2021 is sprake van begrotingsoverschrijdingen. De gerealiseerde lasten zijn voor de programma's Gezondheid en Organisatie hoger dan begroot. In beginsel zijn dit begrotingsoverschrijdingen en is er derhalve sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. Hieronder volgt een toelichting waarom deze begrotingsoverschrijdingen geen effect hebben op het oordeel van de accountant.

Op programma Gezondheid zijn op pijler 1 en 3 overschrijdingen van de lasten ten opzichte van de begroting te zien. Voor pijler 1 betreft dit een overschrijding van € 1.946.000. Dit betreffen aanvullende opdrachten voor jeugdgezondheidszorg, gezondheidsbevordering en beleidsadvisering. De baten zijn eveneens hoger voor € 2.629.000 en heffen deze overschrijding op. Op pijler 3 is een overschrijding op de lasten van € 59.532.000. Dit betreffen de in verband met de Corona epidemie gemaakte aanzienlijke en niet begrote meerkosten. In paragraaf 6.6 worden deze lasten nader toegelicht, in de coronadeclaratie is een bedrag van € 58.778.000 aan extra kosten opgenomen. De lasten worden volledig vergoed door het ministerie van VWS. De laboratoriumkosten (€ 1.054.000) lopen niet via deze declaratie, maar worden rechtstreeks bij het RIVM in rekening gebracht.

Op programma organisatie zijn de lasten € 2.719.000 hoger dan begroot. De totale coronakosten betreffen € 3.464.000 en verklaren de volledige overschrijding.

Conform de kadernota rechtmatigheid (hoofdstuk 4.2 begrotingscriterium) is hier sprake van de volgende type begrotingsafwijking: 'budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet". Deze budgetoverschrijdingen (hogere kosten en corresponderende opbrengsten) zijn wel onrechtmatig maar tellen niet mee voor het oordeel van de accountant.

Analyse begrotingsrechtmatigheid investeringskredieten

Gebruikerssoftware

Op het krediet voor gebruikerssoftware (aanschaf storage) is een overschrijding gerealiseerd van € 35K. Bij de tweede bestuursrapportage is het krediet naar beneden bijgesteld op basis van de afgegeven offerte. Echter bleken er een aantal onderdelen (waaronder 4x processor) niet in de offerte te zitten, deze onderdelen waren wel noodzakelijk voor de vervanging van de storage. Dit heeft gezorgd voor extra kosten en daarmee voor een overschrijding op het krediet.

Tankautospuiten

In de tweede bestuursrapportage is het oorspronkelijke krediet inzake tankautospuiten naar beneden bijgesteld omdat de tankautospuiten niet meer geleverd konden worden in 2021. Aan het einde van het jaar bleek het bestelde redgereedschap, een onderdeel van het krediet, alsnog wel leverbaar. Dit levert een overschrijding op het krediet op van € 70K. Het betreft uitsluitend een verschuiving in de tijd. De uitgaven zijn conform het beleid van het AB.

7.4. SiSa-bijlage bij de jaarrekening

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 3-2-2022								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering** **Juridische grondslag** **Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
JenV	**A2**	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR)** **Besluit veiligheids-regio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2 / 01* € 7.426.715					
JenV	**L1**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op corona-toegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01* € 0	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02* Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03* € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/04* € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05* Nee	
VWS	**H11**	**Corona Bonusregeling Zorg**	Kenmerk/nummer aanvraag *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/01* *COBONUS2010184*	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor bonus *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/02* *€ 248.000*	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor belastingcomponent *Aard controle n.v.t* *Indicator: H11/03* *€ 196.500*	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/04* *€ 444.500*	De totale besteding (t/m jaar T) aan medewerkers netto uitgekeerde bonus van € 1.000 *Aard controle R* *Indicator: H11/05* *€ 160.000*	De totale besteding (t/m jaar T) aan derden netto uitgekeerde bonus van € 1.000 *Aard controle R* *Indicator: H11/06* *€ 23.000*

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	**H11**	**Corona Bonusregeling Zorg**	Zijn de zorg-professionals die een bonus van aanvrager hebben ontvangen werkzaam geweest in de periode 1 maart tot 1 september 2020 bij de organisatie waarvoor een aanvraag is gedaan (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H11/07*	Voldoen de betalingen (t/m jaar T) aan de inkomenstoets zoals omschreven in de regeling (Ja/Nee) *ard controle D1* *Indicator: H11/08*	Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan medewerkers netto uitgekeerde bonus (max € 800 per medewerker) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/09*	Afgedragen verschuldigde belasting (t/m jaar) over de aan derden netto uitgekeerde bonus (€ 750 per persoon) *Aard controle R* *Indicator: H11/10*	Overig saldo voor bonus in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H11/11*	Overig saldo voor belasting-component in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H11/12*
			Ja	*Ja*	*€ 128.000*	*€ 17.250*	*€ 65.000*	*€ 51.250*
			Eventuele toelichting Verplicht als alle of een deel van de bonussen wordt uitgekeerd in het volgende jaar (05 of 06) of als bij 07 of 08 Nee is ingevuld. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/14*				
				Ja				

7.5 Bijlage Taakvelden

Artikel 24 lid 3c BBV geeft aan dat in de jaarrekening een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld moet worden opgenomen.

#	Taakveld	Lasten	Baten
0.4	Overhead	20.838.466	3.653.774
0.5	Treasury	-35.843	3.117
0.8	Overige baten en lasten	541.862	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	2.219	-
0.10	Mutaties reserves	1.065.287	387.902
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	35.568.831	46.653.017
1.2	Openbare orde en veiligheid	696.489	578.806
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	980.750	1.319.651
7.1	Volksgezondheid	86.800.605	96.440.127
8.3	Wonen en bouwen	-	407.334
Totalen		**146.458.666**	**149.443.728**

Het programma gezondheid wordt voor het grootste gedeelte verantwoord onder taakveld 7.1 volksgezondheid, met uitzondering van Forensisch en Toezicht & Inspecties. Forensisch wordt verantwoord onder taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid. Toezicht & Inspecties wordt verantwoord onder 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie. Het Programma Veiligheid valt grotendeels onder taakveld 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer met uitzondering van de WABO welke onder 8.3 Wonen en bouwen wordt verantwoord. Programma organisatie verantwoorden we onder 0.4 overhead, waarbij treasury een apart taakveld is.

Deel III Overig

Veiligheidsregio Fryslân

8. Overige gegevens

8.1. Controleverklaring

8.2. Voorgestelde resultaatbestemming

Het dagelijks bestuur stelt voor het voordelig resultaat over het boekjaar 2021 van € 2.985.000 als volgt te bestemmen:

Omschrijving		Voorstel tot bestemming	Toelichting
Reserveren voor uitgestelde en vertraagde taken		€ 100.000	Als gevolg van de COVID-pandemie is op dit onderdeel extra achterstand opgelopen. Om de achterstanden de komende jaren in te halen, wordt voorgesteld om €100.000 te reserveren.
Vakbekwaam	€ 100.000		
Reserveren voor een aantal specifieke taken		€ 1.589.000	Er komt een aantal ontwikkelingen op ons af waarop we verwachten extra inzet te moeten plegen. Wij stellen voor om de middelen voor deze ontwikkelingen te reserveren.
Wabo	300.000		
Tijdelijke versterking projecten	195.000		
Energietransitie	300.000		
Kansrijke start	70.000		
Gezonde leefomgeving (omgevingswet)	300.000		
Nu niet zwanger	224.000		
Thuiswerkplekken	200.000		
Resterende deel terugstorten aan de gemeenten.		€ 1.296.000	

8.3. Vaststelling

Hiermee verklaart het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Fryslân te Leeuwarden dat het jaarverslag en de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling zijn opgemaakt in overeenstemming met het ter zake vastgestelde "Besluit Begroting en Verantwoording".

Het jaarverslag en de jaarrekening 2021 zijn op 30 juni 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur.

Voorzitter	**Secretaris**
De heer Mr. S. van Haersma Buma	De heer W.K. Kleinhuis

Bijlagen

A. Investeringskredieten 2021

Investeringskredieten	Primaire begroting	1e begrotings wijziging	2e bestuurs rapportage	Realisatie
Kantoormeubilair	348.840	348.840	206.820	198.233
Installaties	39.399	74.216	48.000	45.433
Smartphones	123.120	123.120	123.120	86.377
Gebruikerssoftware	225.333	225.333	113.285	148.284
Telefooncentrale	102.600	102.600	102.600	40.896
Systeem soft- en hardware	102.600	132.600	77.024	49.792
Werkplekautomatisering	333.450	333.450	333.450	264.344
Overig kantoorinventaris	24.624	24.624	68.498	71.774
Organisatie	1.299.966	1.364.783	1.072.797	905.133
Systeem soft- en hardware		114.000	-	-
Kantoormeubilair	56.430	56.430	-	-
Crisis	56.430	170.430	-	-
Werkplekautomatisering	14.162	14.162	14.162	11.332
Gebruikerssoftware	51.918	28.320	-	-
Kantoormeubilair	100.000	100.000	250.000	238.641
GGD	166.080	142.482	264.162	249.973
Ademlucht	275.000	397.000	297.591	227.477
Alarmeringsmiddelen		126.000	126.000	-
Dienst voertuigen		146.145	-	-
Hulpverleningsvoertuigen	716.512	716.512	701.825	701.825
Installaties		208.000	208.018	159.842
Mobiele telefonie, tablets en ipads		52.000	52.000	48.921
Overige brandweerinventaris		224.718	184.500	14.251
Overige brandweervoertuigen		438.485	310.641	313.499
Persoonlijke beschermingsmiddelen	373.700	539.568	36.304	-
PM voer- en vaartuigen	186.000	663.560	506.095	118.107
Renovatie en verbouwing	3.245.093	1.078.852	956.603	484.304
Tankautospuiten	6.233.528	6.537.590	46.283	116.596
Onderhoud	300.635			
Overige kavels	1.013.416			
Brandweer	**12.343.884**	**11.128.430**	**3.425.860**	**2.184.822**
Totaal investeringskredieten	**13.866.360**	**12.806.125**	**4.762.819**	**3.339.928**

B. Samenstelling bestuur en commissies

Hieronder leest u de samenstelling van ons bestuur in 2020, per gremium.

Agendacommissie Gezondheid

2020
De heer Zoetendal (vz)
Mevrouw Tol
Mevrouw Wielinga
Mevrouw Zonderland
De heer Wassink

Agendacommissie Veiligheid

2020
De heer van Haersma Buma (vz)
Mevrouw de Vries
De heer Brouwer (tot 1 juni de heer Sluiter)
De heer Rijpstra
De heer Gebben

Dagelijks bestuur

2020
De heer van Haersma Buma (vz)
Mevrouw de Vries
De heer Gebben
De heer Zoetendal
Mevrouw Zonderland

Auditcommissie

2020
Mevrouw van Selm (vz)
Mevrouw Waanders
Mevrouw Boelsma
De heer de Vries
De heer de Vink
Mevrouw Offringa

C. Analyse van taken

Taak	Pijler	Grondslag	Toelichting	Collectief / maatwerk
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m d, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD.	Collectief
Epidemiologie	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2a, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Beleidsadvisering	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2b, en 2c, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Medische Milieukunde	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2e, Art. 14, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Academische Werkplaats	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art. 2, lid 2a, 2b en 2c, Art. 14	Ondersteunend aan de taken voor epidemiologie en beleidsadvisering. Invulling van beleid van VWS.	Collectief
Gezondheidsbevordering	Pijler 1: Monitoring, signalering en advies	Wet publieke gezondheid Art.2, lid 2d, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief, maatwerk per gemeente in aanvullend pakket.
Infectieziektebestrijding	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
TBC	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Soa / Sense	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 6, GR	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m d, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD.	Overwegend maatwerk (Stevig Ouderschap is collectief maatwerk)
Reizigersvaccinatie	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	-	Ter ondersteuning van infectieziekten-bestrijding (voorkomen van importziekten).	Particulier
Publieke gezondheidszorg Asielzoekers	Pijler 2: Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	Wet COA	Door COA aanbesteed bij GGD GHOR, uitvoering (kostendekkend) door GGD'en.	Collectief, in opdracht van COA
Maatschappelijke crisisondersteuning	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet Maatschappelijke Ondersteuning	Niet langer een wettelijke taak. Van oorsprong een taak uit de Wet collectieve preventie, hangt samen met THZ.	Collectief

Taak	Pijler	Grondslag	Toelichting	Collectief / maatwerk
Forensische geneeskunde	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wettelijke taak van de politie	Op basis van een overeenkomst met de Nationale Politie ondergebracht bij de GGD.	Collectief, in opdracht van Nationale Politie
Lijkschouw	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet op de lijkbezorging, GR	Keuze van B&W om deze taak onder te brengen bij de GGD.	Collectief
Jeugdgezondheidszorg	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet publieke gezondheid Art. 5 lid a t/m e, Art. 6b lid 3, Art 14, GR	JGZ incl. RVP. Keuze van B&W om dit onder te brengen bij de GGD. Art. 5 lid e is verplicht onderdeel van de GGD.	Collectief
Verkennend onderzoek en horen	Pijler 3: Bewaken van publieke gezondheid bij rampen en crises	Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg Art, 5:1	Keuze van B&W om deze taak onder te brengen bij de GGD.	Collectief, maar op factuurbasis naar rato van inwoneraantal
Inspecties kinderopvang	Pijler 4: Toezicht houden	Wet kinderopvang, Art 1.61 lid 2	Op grond van de Wet kinderopvang verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief
Inspecties WMO	Pijler 4: Toezicht houden	Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Art. 6.1	Keuze van B&W om deze toezichthoudende taak onder te brengen bij de GGD. Deze taak is nog in ontwikkeling en daarom nog niet collectief.	Maatwerk
Technische hygiënezorg	Pijler 4: Toezicht houden	Wet publieke gezondheid Art, 2 lid 2f	Op grond van de WPG verplicht ondergebracht bij GGD.	Collectief